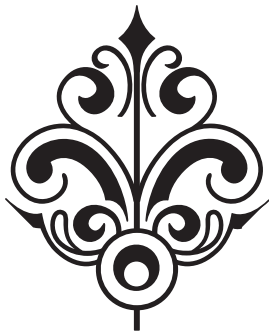

— | СЪДНИЯТ ДЕН И
ОТВЪДНИЯТ ЖИВОТ | —

СЪДНИЯТ ДЕН И ОТВЪДНИЯТ ЖИВОТ

Първа част

Имām Газālī

СЪДНИЯТ ДЕН И ОТВЪДНИЯТ ЖИВОТ

Имām Газālī

Printing

Çınar Matbaacılık

Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Atahan No: 34 Kat: 5

Bağcılar - İSTANBUL - TURKEY

Sertifika No : 45103

Tel: (0212) 628 96 00

www.hakikatbooks.com

СЪДЪРЖАНИЕ

КОРАНЪТ, ТЕВРЪТЪТ И ЕВАНГЕЛИЕТО В НАШЕ ВРЕМЕ	
ПРЕДИСЛОВИЕ	5
ТОРАТА И ЕВАНГЕЛИЯТА В НАШЕ ВРЕМЕ	8
НЯКОИ ОТ ГРЕШКИТЕ В СВЕТАТА БИБЛИЯ [Тората и Евангелията]	20
КОРЪН-И КЕРЙМ	50
ИСЛЯМЪТ И ДРУГИТЕ РЕЛИГИИ	73
ДУ'АТА ТЕВХЙД	78
ИСЛЯМЪТ НЕ Е РЕЛИГИЯ НА НАСИЛИЕТО	79
МЮСЮЛМАНИТЕ НЕ СА НЕВЕЖИ	113
РЕЛИГИИТЕ, РАЗЛИЧНИТЕ УБЕЖДЕНИЯ И РАЗЛИКАТА МЕЖДУ РЕЛИГИЯТА И ФИЛОСОФИЯТА	120
БРАМАНСКАТА РЕЛИГИЯ	121
БУДИЗЪМ	124
РЕЛИГИЯТА НА МЎСЪ (АЛЕЙХИССЕЛЪМ) И ЮДЕИТЕ	126
ЙСЕВИЗМЪТ [НАЗАРЯНСКАТА РЕЛИГИЯ] И ХРИСТИЯНИТЕ	143
ИСЛЯМСКАТА РЕЛИГИЯ	156
ИМА ЛИ МЯСТО ФИЛОСОФИЯТА В ИСЛЯМА?	163
ПОСЛЕСЛОВ	184
КАК СЕ СТАВА ИСТИНСКИ МЮСЮЛМАНИН?	191

Предисловие

Аллāху теāлā (Всевишният Аллах) проявява милост към всички хора по света. Показва им как да се държат, за да постигнат спокойствие и в земния, и в отвъдния живот. В отвъдния живот Създателят ще опрости когото пожелае от онези мюсюлмани, които са заслужили да отидат в Джехеннема (Ада), и ще ги въведе в Дженнета (Рая). Само Той създава всички живи същества и ги поддържа в съществуване, само Той ги защитава от страха и ужаса. Осланяйки се на уважаемото име на Аллāху теāлā, ние започваме да пишем тази книга.

Хамд (хвала) да бъде за Аллāху теāлā! Безкрайна благодарност да бъде за Него заради благата и добрините Му. Ако някой направи хамд на когото и да било, когато и където и да е било, независимо по какъв начин, то всички възхвали и благодарности ще са направени към Аллāху теāлā, защото Той е създаващият, възпитаващият и правещият всички видове добрини. Само Той е притежателят на силата и мощта. Ако Той не напомни, никой не може да пожелае да извърши добро или зло. След като рабът пожелае нещо, той не може да стори добро или зло колкото частица на когото и да било, ако и Той не пожелае, и не даде сила и възможност.

Селям и молитви да бъдат за всички Негови пророци (пейгамбери) (*алейхимуссалевāту веттеслīmāt*) и най-напред за най-високопоставения измежду тях – Мухаммед Мустафā (*алейхи ве алейхимуссалевāту веттеслīmāt*)! Селям и молитви да бъдат от нас за роднините на този велик Пейгамбер (*салляллāху теāлā алейхи ве селлем*) и за всеки от неговия Есхāб (сподвижници) (*радияллāху теāлā анхум еджма 'ин*), имали честта да видят красивото му лице, действащо като лек за душите, и да чуют полезните му думи, и поради тази причина станали най-ценните измежду всички хора!

За да се стане мюсюлманин е необходимо да се произнесе **Келиме-и тевхīд**, или: “**Лā илāхе илляллāх Мухаммедун Расūлюллах**” и да се научи и повярва накратко в неговото значение. Да се познава значението му означава да се знаят шест неща. Тези шест неща се наричат **условия на вярата**. Петото от шестте условия е вярата в отвъдния живот. Великият ислямски учен имām Мухаммед Газālī, роден през 450 г. по Хиджра и починал през 505 [1111] г. година, е написал книга на име “**Дуррат-ул Фāхира фй-кешф-и улйūм-ил-āхирā**”, която дава информация за Съдния ден. Тази книга е спомената и

в “Кешф-уз-зунун”. Учителят по арабски на име Омер, преподавал в средното училище в Кастамону, е превел тази ценна книга от арабски на турски и ѝ е дал името “Състоянията в Съдния ден и отвъдния живот, описани в Коран-и керим”. Книгата е издадена на 13.11.1911 г., т.е. 5 zilka’де 1329 г. по Хиджра в Кастамону. Сега Аллāху теāлā даде възможността на нашето издателство (“Хакйкат Китāбеви”) да издаде отново тази ценна книга. Обясненията, които са вмъкнати в нея, са взети от други достоверни книги и отделени в средни скоби []. Безкрайна благодарност на Аллāху теāлā, Който даде възможността на братята ни по религия да участват в това добро дело. Нека Аллāху теāлā ни позволи да научим и повярваме в правилните знания, предадени от учените на Ехли суннет, и да спазваме повелите и отбягваме забраните на любимия ни Пророк Мухаммед (*aleyхисселāм* - мир нему)! Добрият човек върши добрини на всички. Не напада ничия собственост и ничий живот и не накърнява ничия чест. Не се противи срещу законите на държавата. Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) е казал: “Ислямът е под сянката на сабите.”, т.е. хората живеят спокойно, когато се управляват и защитават от държавата и законите: това им дава възможност да изпълняват спокойно поклоненията си. Колкото е по-силна държавата, толкова повече комфорт и спокойствие ще има в нея. Ето защо мюсюлманите трябва винаги да помагат на държавата, да плащат навреме данъците и с усмихнато лице и сладък език да наставляват всички. Нека Аллāху теāлā да ни опази от поддаване на лъжите, измамите и клеветите на враговете и – като следствие от това – предаване на държавата и религията! Āмин.

Днес мюсюлманите са разделени в три групи. Първата група са истинските мюсюлмани, които следват пътя на Есхāб-и кирām (вярващите, видели Мухаммед (*aleyхисселāм*)). Наречени са **ехли суннет, суннити** или **фирка-и нāджиййе**, т.е. групата, която ще се спаси от Джехеннема. Втората група се състои от враговете на Есхāб-и кирām. Наричат се **шиити** или **фирка-и дāлле**, т.е. отклонено течение. Третата група се състои от враговете на шиитите и суннитите. Назовани са **вахабити** или **недждити**, защото се появили в областта Неджд в (Централна) Арабия. Понякога се наричат и **фирка-и мел’уне**, защото обвиняват мюсюлманите в неверие и ги наричат “кяфири”. Пейгамберът ни (*aleyхисселāм*) е проклетел такива хора. Тези, които разделиха мюсюлманите на три групи, са юдеите и англичаните.

Хората, които следват своите страсти, и онези, които имат болни сърца, независимо от групата, към която принадлежат, ще влязат в Ада. Всеки вярващ трябва винаги да повтаря “**Ля иляхе илляллāх**” [Няма друг бог освен Аллах], за да изчисти своя нефс от невежеството, което притежава по сътворение, и греховете. А за да изчисти сърцето си, т.е. за да се спаси от неверието и греховете, предизвикани от нефса, шейтāна, лошите приятели и вредните книги, трябва да казва “**Естагфируллах**” [О, Аллах мой! Прости ми!]. Молитвите (ду’ите) на следващите исляма и на разкайващите се приемат. Човек, който не кланя намāз, гледа незабулени жени и яде харām, е ясно, че не следва исляма. Молитвите на подобни хора не се приемат.

Мйлядй
2001

Хиджрй Шемси
1380

Хиджрй Камери
1422

НАСТАВЛЕНИЕ: Мисионерите се опитват да разпространят християнството; евреите – Талмӯда, истанбулското книгоиздателство “Хакйкат Китāбеви” – исляма, а масоните – да унищожат всички религии. Човек, който е разумен, образован и справедлив, ще разбере и осъзнае истината и ще спомогне за разпространението ѝ, като по този начин ще стане причина за постигането на земно и āхиретско щастие от всички хора. Не може да има по-ценна и по-полезна услуга за хората от тази. Книгите, наречени Тора (Теврāt) и Евангелие, които се притежават днес от християните и юдеите, били написани от хората. Това е факт, потвърждаван дори от тях самите. Що се отнася до книгата Корāн-и керйм, тя е чиста и непокътната, така както е била низпослана от Аллāху теāля. Всички свещеници и равини трябва да прочетат внимателно и безпредразсъдно книгите на издателство “Хакйкат Китāбеви” и да положат усилие за тяхното разбиране.

СЪДНИЯТ ДЕН И ОТВЪДНИЯТ ЖИВОТ

Хвала на Аллāху теāлā, Който ни съобщава, че Неговата личност е извечна. Той е пожелал всички същества, освен Него, да изчезнат. Ще накаже неверниците и грешниците с наказание в гроба. Аллāху теāлā е съобщил заповедите и забраните Си посредством Своите пейгамбери (пророци), за да се сдобият рабите с щастие и в този, и в отвъдния живот. Той е сторил да зависят благословиите и мъченията на рабите в отвъдно от няколкодневните им дела в земното. И сторил лесен за избраните и любими раби пътя, водещ към отвъдното и Неговото задоволство.

Нека Аллāху теāлā да прати благословии и селям на възлюбения Си Пейгамбер (*алейхисселām*) и на неговите роднини и сподвижници, чиито имена е сторил твърде високопоставени сред мюсюлманите.

Трябва да знаеш, че Аллāху теāлā, Който съживява и умъртвява всичко, в 185-о знамение на сūra Āл-и Имрāн и в 31-о знамение на сūra Ел-Енбийā, и в 57-о знамение на сūra Ел-Анкебūt, казва, меāl [ислямските учени, предавайки от Есхāб-и кирām, казват, че свещеният āйет носи следния смисъл]: **“Всяко живо същество ще вкуси смъртта.”** С това Той посочва три вида смърт, т.е. идващите и на трите свята умират. Без съмнение умира идващият на този свят. Разбира се, че умират и идващите в световите джеберūt и мелекūt. Намиращите се в земния живот са синовете на Āдем, т.е. хората, както и животните, живеещи на сушата, във водата и въздуха.

Вторият свят, наречен мелекūt [невидимият с око], е светът на мелйикетата (ангелите) и джиновете¹.

Третият свят, наречен джеберūt, е светът на избраните ангели. В 75-о знамение на сūra Хадж по смисъл се казва: **“Аллāху теāлā избра пророци и сред ангелите, и сред хората.”**

Светът джеберūt се състои от ангелите керūбийāн, рūхāнийāн, хамеле-и Арш и мелйикетата на Сирāдикāt-и джелāл. Аллāху теāлā в 19-о и 20-о знамение на сūra Енбийā по смисъл казва: **“Има такива мелйикета при Него, които не харесват себе си в служенето и изобщо не се изморяват. Все Го прославят денем и нощем, и не им омръзва.”**

1 **Джин** – Джиновете са невидими създания, сътворени от пламъка на огъня. Могат да придобият всякакви форми.

Аллāху теāля ги хвали с това свещено знамение. Тези мелāикета имат много висока чест и се намират в градините на Дженнета. Те и техните качества са споменати в Корāн-и керйм. Въпреки че са близки на Аллāху теāля и въпреки че тяхното място е Дженнетът, и те ще умрат. Тяхната близост до Аллāху теāля не е пречка за смъртта.

Най-напред ще ти разкажа за смъртта в земния живот. Внимавай! Ако вярваш в Аллāху теāля и в Неговия Пейгамбер, както и в Съдния ден и отвъдния живот, ще ти разкажа как хората преминават от едно в друго състояние, и ще ти кажа за техните състояния, защото тази информация изисква доказателства и свидетели. Аллāху теāля и Корāн-и керйм са свидетели за това, което ще кажа. Корāн-и керйм и предадените сахйх хадйс-и шерйфи (слова) на Пейгамбера ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) ще потвърдят това. [Когато човек умре, **земният живот** приключва и започва **отвъдният**. Отвъдният живот е от три части. **Животът в гроба** продължава до възкресението на мъртвите. После следва **Къяметът**, т.е. възкресението и Съдния ден, а след него идва **животът в Дженнета** (Рая) и **Джехеннема** (Ада). Този трети живот е безкраен.]

В земния живот доброто е смесено със злото. За да се постигне щастие и спокойствие, трябва винаги да се правят добри и полезни неща. Тъй като Аллāху теāля е много милосърден, Той е създал сила, която разграничава добрите от лошите неща. Тази сила се нарича **акъл**, ум или **разум**. Когато разумът е чист и здрав, той изпълнява много добре тази своя задача и никога не греша. Вършенето на грехове и следването на страстите разболяват сърцето и разума, който престава да разграничава доброто от злото. Аллāху теāля, проявявайки милост, върши тази работа, като съобщава вредните неща, посредством Своите пейгамбери, и повелява хората да изпълняват определени заповеди. Съобщава и вредните неща, забранявайки тяхното вършене. Съвкупността от тези заповеди и забрани се нарича **религия**. Религията, към която ни призовава Мухаммед (*алейхисселāм*), се нарича **ислям**. Днес има само една непроменена и неизопачена религия и тя е ислямът. За да се постигне спокойствие е нужно да се следва исляма, т.е. човек да стане мюсюлманин. За да стане това, не са нужни никакви формалности, като отиване при имāми или мюфтии. Първо, трябва да се повярва от сърце, после да се научат заповедите и забраните на исляма, а след това да се изпълнят.

Ангелите, задаващи въпроси, ще дойдат в гроба ти.

Ще попитат: “Правилно изпълнява ли нама̀за си?”

Ще кажат: “Да не би да помисли, че набързо се спаси със смъртта.

Мъчение те очаква теб отсега!”

Първа глава

Когато Аллāху теāля̀ създаде А̀дем (*алеїхисселāм*) [Адам] и обърнал кръста му със Своята сила, Той взел две шепи от него, като едната взел от дясната, а другата от лявата му страна. После Той отделил частиците на всички хора една от друга. А̀дем (*алеїхисселāм*) ги погледнал и видял, че са като частици. В едно свещено знамение (*āйет*) от сūра Ел-Вāки’а по смисъл се казва: “Ето, тези отдясно ще вършат делата на обитателите на Дженнета, така че те са обитателите на Дженнета. За мен няма полза или вреда от техните дела. А тези от лявата страна са обитателите на Дженнема, тъй като ще вършат делата на обитателите на Дженнема. За Мен няма полза и вреда от тях.”

А̀дем (*алеїхисселāм*) попитал Аллāху теāля̀: “О, Господи! Кое е делото на обитателите на Дженнема?” Аллāху теāля̀ казал: “Да се приписва съдружник на Мен, да се отричат пейгамберите, които изпратих, както и неподчинението спрямо Мен, неспазвайки заповедите и забраните в Моите книги (т.е. книгите, разкрити на пророците).”

Тогава А̀дем (*алеїхисселāм*) се помолил на Аллāху теāля̀: “Я, Раб-би! Стори ги да засвидетелстват за себе си. Надявам се, че те няма да извършват делата на обитателите на Дженнема.” Аллāху теāля̀ сторил тях свидетели за самите себе си, питайки: “Не съм ли аз вашият Господ?” Всички отговорили: “Ти си нашият Господ! Засвидетелствахме.” Аллāху теāля̀ сторил свидетели също мелāйкетата и А̀дем (*алеїхисселāм*), които също потвърдили, че Той е Господът. След това договаряне Той ги върнал обратно на предишните им места, защото техният живот бил само духовен. Телата им не били създадени още. Аллāху теāля̀ ги поставил в слабините на А̀дем (*алеїхисселāм*). Той взел душите им и ги поставил за съхранение в съкровище от съкровищата на Арша.

Когато спермата на бащата оплоди яйцеклетката на майката и кога-

то се оформи телесният вид на детето, то все още е мъртво. Гниенето на тялото е забранено, защото в него е поставена ангелска същина. Когато Аллāху теāля реши да даде душа на мъртвото дете в утробата, Той връща душата в тялото, която Съзателят е крил и съхранявал известно време в съкровищата на Арша. Тогава детето започва да се движи. Има много деца, които се движат в корема на майката. Понякога тя усеща това, а друг път не. Смъртта, която се е случила след засвидетелстването, когато Аллāху теāля попитал: “Не съм ли аз вашият Господ!”, е първата смърт, т.е. изпращането на душата в съкровищата на Арша, а сегашният живот в утробата на майката е вторият.

Втора глава

След това Аллāху теāля сторва човека да пребивава на земята. Той остава тук, докато настане предопределеното време за смъртта, докато препитанието му свърши и след като извърши делата, предопределени в изначалността. Когато смъртта в земния живот наближи, идват четири мелйикета. Единият започва да дърпа душата от десния, другият – от левия крак, третият – от дясната ръка, а четвъртият – от лявата ръка. В повечето случаи той започва да вижда **āлем-и мелекūt** преди душата да дойде в състояние на гаргара (стигне гърлото). Вижда ангелите и същността на извършваните от тях дела така, както се намират те в своите си светове. Ако езикът е в състояние да говори, той съобщава за тяхното съществуване. В повечето случаи обаче умиращият си мисли, че видените от него неща са дела на сатаната. Той остава неподвижен, докато не му се схване езикът. Докато е в това състояние, ангелите продължават да дърпат душата през върховете на пръстите. Тогава дъхът издава звук, подобен на този на изливаща се вода от кожен съд на водоносец. Душата на неверника бива дърпана подобно на бодли, оплени във влажна вълна. Това е факт, който ни е съобщил най-високопоставеният сред хората – Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*). На този етап умиращият си мисли, че коремът му е пълен с бодли. Чувства сякаш душата му преминава през иглено ухо и небето и земята се сливат, а той остава между тях.

Когато попитали хазрети Каб (*радияллāху анх*) как се чувства човек по време на смъртта, той отговорил: “Сякаш в теб има поставен бодлив клон и силен човек го дърпа. Бодлите режат каквото режат и оставят каквото оставят. Ето така се почувствах аз.”

Предводителят на пейгамберите (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: **“Разбира се че една болка от болките на смъртта е по-силна от триста удара със сабя.”**

В това време човешкото тяло се поти. Очите се движат с голяма скорост от едната към другата страна. Ноздрите се отдръпват. Ребрата се повдигат, дъхът набъбва, а лицето пожълтява. Майка ни Аише Съддйка (*радияллāху анхā*) видяла това състояние, когато Расūлюллах бил в скута ѝ. Леейки сълзи от очите си, тя е изрекла стих, който по смисъл бил:

“Я, Расūляллах, бих жертвала себе си за теб! Не те е наранявала и натъжавала нито една лоша постъпка. Не те е обладал и джин досега. От нищо дори не си се плашил. Какво ти става сега, че виждам красивото ти лице, покрито с капки пот, подобни на перли. Лицето на всеки умиращ преbledнява, но сиянията по благословеното ти лице озаряват всичко навред.”

Когато душата стигне до сърцето, езикът се схваща. Никой не може да говори, когато душата му е стигнала до гърдите. Има две причини за това. Едната е че, събитието е наистина много голямо и гърдният кош се е стеснил под натиска на вдишванията.

Не виждаш ли, че човек припада щом го ударят в гърдите? Той се свързва след време и проговаря, а често не. Човекът ще е в състояние да говори, по която и да е част на тялото му да ударят, но изключение прави ударът в гърдите, когато той пада като безмълвен труп.

Втората причина е във факта, че звукът (гласът) се появява при движенията на излизания въздух от белите дробове, а вече (в споменатия критичен миг) този дъх не е останал. Понеже вече не може да вдишва и издишва, температурата на тялото пада и то изстива. По това време състоянията на умиращите са различни.

Някои хора биват удряни от ангела с влажно нагорещено желязо, помазано с отрова. Душата побягва моментално и излиза от тялото. Мелйикето я взема в ръката си и тя затреперва като живак. Душата приема човешки вид, голям, колкото скакалец, и ангелът я предава на зебāниите (изтезаващите ангели).

При някои умиращи хора душата се вади бавно, докато стигне до гърлото, където я спират, но тя не остава и там. След напускане на гърлото, връзката на душата със сърцето не прекъсва. Тогава мелйике-

то удря с отровно нагрятото желязо, защото душата не напуска сърцето, докато не бъде ударена с него. Удрят с него, защото е потопено в морето на смъртта. Когато то се постави върху сърцето, започва да действа като отрова, която се разпространява из всички други части. Тайната на живота е в сърцето и важи единствено в земния живот. Ето защо някои учени в областта на вярата са казали: “Животът е различен от смъртта” и “Смисълът на живота е в дружбата на душата и тялото.”

Когато душата се дърпа и остава само една връзка с тялото, умирацията бива сполетян от твърде много фитнета (изпитания). Това са изпитания, поднесени от Иблис (шейтана, сатаната), който праща своите помощници специално за този човек. Те се преобразяват като майката и бащата, и брата, и сестрата, и любимите хора на този човек, умрели преди него, и идват при него, като му казват:

“О, ти еди-кой си, умираш! Ние те изпреварихме в това отношение. Умри като вярващ в еврейската религия. Тя е истинската и приетата от Аллах.” Ако той откаже да им повярва и не се вслуша в тях, те го оставят и си заминават. Този път идват други и му казват: “Умри като християнин! Това е религията на Месїх [Йсá (*алеїхисселлѣм*)], която отмени религията на Мусá (*алеїхисселлѣм*).” Ето така те ще изброят всички религии. Ще се отклони този, за когото Хак теāлѣ е пожелал да се отклони. Ето това е състоянието, за което се съобщава в 8-о знамение на сѣра Āл-и Имрāн, меāл: **“О, Господи наш! Не отклонявай сърцата ни по време на смъртта така, както ни даде вяра в земния живот.”**

Ако Аллāху теāлѣ пожелала твърдост в напътствието и вярата за един Свой раб, за него идва милостта Му. Някои ислямски учени казват, че под “милост” се има предвид Джебрāйл (*алеїхисселлѣм*).

Милостта на Аллāху теāлѣ отдалечава шейтана и заличава умората от лицето на болния. Той се успокоява и усмихва. Много умиращи са виждани да се усмихват на този етап, когато милостта на Аллāху теāлѣ (т.е. Джебрāйл (*алеїхисселлѣм*)) идва при него и казва: “Познаваш ли ме? Аз съм Джебрāйл, а това са демоните, враговете ти. Умри като един от народа на Ибрāхїм (*алеїхисселлѣм*) и религията на Мухаммед (*алеїхисселлѣм*)!” Ето, за човека няма по-любимо и утешаващо нещо от това мелѣйке! Последната част на 8-о знамение от сѣра Āл-и Имрāн съобщава това състояние, меāл: **“Я, Рабби! Дари ни с милостта Си. Само Ти си Вседаряващия.”**

Някои хора умират по време на намāз, когато са в изправено състояние. Някои умират, докато спят, други – докато са заети с нещо, трети умират изведнъж, докато слушат музикални инструменти или играят, а някои умират пияни. На някои умиращи хора им се показват познатите, умрели преди тях. Ето защо такива хора гледат към околните. По това време мъртвият започва да хърка. Това хъркане го чуват всички, освен хората. Ако човекът го беше чул, без съмнение щеше да се погуби и умре от ужас.

Последното сетиво, което се губи, е слухът. Когато душата се отдели от сърцето, тогава само зрението се влошава, но той продължава да чува, докато душата бъде отнета изцяло. Ето защо Фахр-и āлем (*салляллāху тейлā алейхи ве селлем*) е казал: **“На хора в предсмъртно състояние напомняйте шехāдетейн-и келиметейн. Това е да им се повтаря: “Ля илйхе илляллāх Мухаммедун Расуллоллах.”** От друга страна, той е забранил да се говори много при хора на смъртен одър, защото това е време на тежки страдания.

Ако видиш, че от устата на трупа е потекла слюнка или че е с увиснала устна, почерняло лице или ако очите му са придобили странен вид, знай, че той е шакй (грешник, злодей), който е видял своята злочестина в отвъдното.

Ако видиш труп с почти отворена уста, който сякаш се усмихва, а очите му са като премигнали, знай, че той е благовестен със щастие в отвъдния свят.

Мелйикетата обвиват тази душа в коприна от дженнетските. Душата на този добродетелен раб е в човешка форма, голяма, колкото медоносна пчела. Той не е загубил нищо от своите разум и знания. Знае всичко, което е извършил в земния живот. Мелйикетата – заедно с тази душа – поемат към небето. Някои мъртъвци усещат това, а други не. Наблюдавайки общностите на предишните пейгамбери (*алейхимусселлāм*) и новопочиналите хора, наподобяващи разпръснати се скакалци, достигат до първото, земното небе.

Джебрайл (*алейхисселлāм*), предводителят на мелйикетата, достига до земното небе. От първото небе пита: “Кой си ти?”, а Джебрайл (*алейхисселлāм*) казва: “Аз съм Джебрайл! До мен е еди-кой си.” Така мелйикето изброява красивите имена и качества на умрелия. Ангелите, които са стражи на земното небе, казват: “Колко добър човек е този! Вярата му беше красива и нямаше съмнение в нея.”

После се изкачват до второто небе. Оттам питат: “Кой си ти?”, а Джебрәйл (*алеихисселәм*) повтаря същия отговор. Ангелите на второто небе казват на тази праведна душа: “Добре дошъл! Когато беше на земята, той изпълняваше намәзите си, съблюдавайки всички техни фарзове.”

После минават оттам и стигат до третото небе, откъдето питат: “Кой си ти?” Джебрәйл (*алеихисселәм*) повтаря предишните си слова. Тогава се казва: “Добре дошъл да е този добър човек, който защити правото на имуществото си, давайки зекът за него, както и ушур за продукцията, получена от нивите, като го даваше на определените (от исляма) хора, и то с обич, без да щади.” После минават и оттам.

Пристигат до четвъртото небе, където един глас пита: “Кой си ти?” Ангелът отговаря, както и преди. Тогава се казва: “Добре дошъл да е човекът, който говя по време на месец рамазән, въздържа се от неща, развалящи говеенето и от срещи с чужди жени, и от ядене на харәм (забранени неща).”

После минават и се изкачват до петото небе. Глас пита: “Кой си ти?” и меляикето отговоря по същия начин. Тогава се казва: “Добре да е дошъл онзи, който извърши задължителното поклонение хадж, без показност и само в името на Аллāху теāля.”

После минават и стигат до шестото небе. Оттам питат: “Кой си ти?” Меляикето дава същия отговор, след което се казва: “Добре да е дошъл човекът, който много се покайваше рано сутрин, даваше много милостиня скришом и помагаше на сираците.”

Преминавайки и оттам достигат до степен, където се намират завесите на величието, наречени **сирāдикāt-и джелял**. Когато попитат оттам: “Кой си ти?”, им се отговаря по същия начин. Тогава гласът казва: “Добре да е дошъл този праведен човек с красива душа, покайваща се много и повеляваща повеляваното от исляма [на своите деца и на хората, на които може да повлияе], учеща рабите на религията на Аллāху теāля и помагаша на бедните [и изпадналите в затруднение].” После се отбиват при група меляикета, като всички те го благовестяват с Дженнет и се здрависват с него.

После отиват до **Сидрат-ул-мунтехā**. Когато пак се попита: “Кой си ти?”, се дава същия отговор. Казва се: “Добре дошъл да е човекът, който извърши всяко добро в името на Аллāху теāля.”

После преминават през огнен слой. После през слой от сияние, тъмнина, вода и сняг. После се отбиват при морето на студа и преминават оттам. Разстоянието между два слоя е колкото път, изминаван за хиляда години.

После се отварят завесите, покриващи Арша на Всемилюстивия. Техният брой е осемдесет хиляди. На всяка завеса има осемдесет хиляди пръстена, като всеки от тях съдържа хиляда луни, които повтарят “Ля иляхе илляллях” и възхваляват Алляху теяля. Ако една от тези луни беше видяна от земята, нейната ярка светлина щеше да изгори света и хората щяха да се покланят на нея, а не на Алляху теяля. По това време се чува глас иззад завесата: “Чия е тази душа, която сте довели?” Джебрайл (*алеихисселям*) отговаря: “Синът на еди-кого си!”

Алляху теяля казва: “Доближете го. Колко хубав раб си ти!” Докато стои в нематериалното присъствие на Алляху теяля, Хак теяля го кара да се засрами чрез упреци, така че той се чувства, сякаш е наистина погубен. После Алляху теяля му прощава.

Предава се едно събитие, свързано с хазрети Кадй Яхий бин Ексем. След смъртта той се явил насън. Попитали го: “Как се отнесе с теб Хак теяля?”. Яхий бин Ексем отговорил: “Алляху теяля ме накара да стоя в Неговото присъствие и рече: “О, старецо лош! Ти не извърши ли това и онова?” Когато видях, че Алляху теяля знае всички мои дела, аз се изплаших много и казах: “Я, Рабби! В земния живот не ми беше съобщено, че ще питаш такъв въпрос!”, а Той попита: “А какво ти бе съобщено?” Аз отговорих: “На мен ми съобщи Му’аммер, а на него – имам Зухрй, а на него – Урве, а на него – Аише Съддйка (*радиялляху анхя*), а на нея – хазрети Пейгамбера (*саллялляху теяля алейхи ве селлем*), а на него – хазрети Джибрийл, а на него – Алляху теяля, че Алляху теяля, Който е милостив и милосърден, е казал: “**Аз Азъм-уш-шан** (Притежателят на велика слава) **се срамувам да измъчвам онзи, на когото косата и брадата са побелели в исляма.**” Тогава Алляху теяля отвърнал: “Ти и Му’аммер, и имам Зухрй, и Урве, и Аише, и Мухаммед (*алеихисселям*), и Джибрийл, сте правдиви. Ето защо Аз ти прощавам.”

[Кадй Яхий бин Ексем (*рахметулляхи алейх*) бил съдия в Багдад. Починал през 242 [856] г. в Медйна. Бил учен по ислямско право в шафи’йтския мезхеп. Книгата му “Тенбийх” е известна.

Му’аммер бин Мусеннā е по-известен с името Ебу Убейд Нахви.

Бил писател. Родил се в Басра през 110 г. и починал през 210 [825] г. Бил хā-ридгия. Написал е много книги. Бил учен в областта на хадй-сите и историята.

Мухаммед бин Муслим Зухрй бил един от Таби’йн (т.е. от мюсюлманите, видели Есхāб-и кирām). Подреждал книгите около себе си като стена и влизал да чете вътре. Прекарвал времето си в четене. Един ден жена му казала: “Тези книги са по-яроствни за мен от три съпернички.” Починал през 124 [741] г. (*рахиме-хуллāху теāля*).

Урве бин Зубейр бил вторият син на Зубейр бин Аввām. Негова майка била Есмā бинти Ебй Бекр. Той бил един от Фукахā-и себ’а (седмината големи медински учени). Предал множество хадй-и шерйфи от Аише (*радияллāху анхā*). Родил се през 23-а година и починал в Медйна през 93-а година (*рахиме-хуллāху теāля*.)

Абдул’азйз ибни Нубāде също бил видян насън. Попитали го: “Как се отнесе Аллāху теāля с теб?”, а той отговорил: “Аллāху теāля ми каза:

- Ти не си ли онзи, който говореше кратко, за да кажат другите: “Какво красноречие само!”?”

- Я, Рабби! Твоята велика същност е пречиста от несъвършени качества. Аз, презреният Ти раб, Те прославях приживе.

- Споменай Ме така, както правеше в земния живот!

- Той е, Който създава творенията от нищото и пак ги умъртвява, като им отнема душите! Той е, Който им дава говор и унищожавя тяхната реч отново! И както ги унищожавя, после пак ги създава от нищото. И както отделя крайниците на човека един от друг, когато умре, така отново ще ги обедини в Деня на съживяването.

- Правилно каза! Върви си, простих ти! – ми отвърна Аллāху теāля, Който опрощава греховете.

[Ибни Нубāде бил поет и имал стихосбирка. Починал през 405 [1014] г. в Багдад.]

Менсӯр бин Аммār (*рахметуллāхи алейх*) бил видян насън. Попитали го: “Как се отнесе Аллāху теāля с теб?”, Менсӯр отговорил: “Дженāб-и Хак ме спря в Своето присъствие и ме попита:

- С какво дойде при мен, о, Менсӯр?

- Я, Рабби, с тридесет и шест хаджа.

- Не приех нито един от тях! С какво дойде?
- Я, Рабби! За Твоето доволство изчетох триста и шестдесет пъти целия Корън-и керъм.
- Не приех нито едно от тях! С какво дойде, о, Менсър?
- Я, Рабби! Дойдох с Твоята милост!
- Ето сега дойде при Мен! Върви си, простих ти!”

Повечето от тези предания разкриват страховитите състояния на смъртта. Аз, с помощта на Аллāху теāлй, те информирах за неща, които могат да бъдат следвани (вземани за поука) от послушните. Някои хора чуват глас, когато достигнат до Кюрсй, и оттам ги връщат назад, а други от Завесите. Āрифите (евлиите, любимите раби) могат да се срещнат с Аллāху теāлй. Хора, които са под четвъртото ниво на виļйета (степената на евлия), не могат да стигнат дотам.

Трета глава

Душата на фāджирината (неверника) бива отнета по твърде болезнен начин и лицето му става като на динята Ебӯ Джахл. Ангелите се обръщат към него така: “О, душа мръсна! Излез от тялото мръсно!” Неверникът започва да реве като магаре. Когато душата излиза, Аз-райл (*алеїхисселй̄м*) я подава на зебāниите (изтезаващите мелйикета), чиито лица са изключително грозни, облечени в черни дрехи, мирисещи лошо и държащи парче вълнен плат, наподобяващ стар килим. Те увиват душата в него. В това време душата придобива човешка форма, голяма, колкото скакалец. Причината е, че в āхирета тялото на неверника ще е по-голямо от това на вярващия. В един хадїс-и шерїф се казва: **“Един кътник на неверник в Ада ще е голям като планината Ухуд.”**

Джебрāйл (*алеїхисселй̄м*) взема душата и се качват до първото небе. Оттам питат:

- Кой си ти?
- Джебрāйл!
- Кой е с теб?
- Синът на еди-кого си.

Джебрāйл (*алеїхисселй̄м*) го споменава с грозни и противни имена, с които неверникът не е обичал да се обръщат към него. Портата на

небето не се отваря за него и му се казва: “Такива хора няма да влязат в Дженнета, докато камила не премине през иглено ухо.”

Чувайки тези слова, Джебрайл (*алеихисселѝм*) пуска нечестивата душа от ръката си и вятърът я отвежда на далечни места. Ето, това е меѝлът на 31-о знамение на сура Хадж: **“А който съдружава с Аллѝху теѝлѝ, е като паднал от небето и птиците го грабват или вятърът го отвява на далечно място и там се погубва.”** Когато този човек падне на земята, един зебѝния го взема и го отвежда до Сидж’джѝн. Това е голяма скала под земята или на дъното на Джебхеннема, където отнасят душите на неверниците и грешниците.

Душите на юдеите и насрѝниите (назаряните, последователи на религията на Йсѝ (*алеихисселѝм*)) се връщат обратно от Кюрсѝ в гробовете им. Ако са били хора в техните чисти, непроменени религии (т.е. неизопачените юдаизъм и християнство) те гледат как мият труповете им и как ги погребват.

Мушриците (многобожниците, езичниците), т.е. тези, които не вярват в религиите, не могат да видят нито едно от тези събития, защото те биват пуснати презрени от първото небе.

Мунѝфиците (лицемерите), подобно на езичниците, биват сполетени от гнева на Аллѝху теѝлѝ и ги връщат отхвърлени в гробовете им.

Вярващите, които са имали пропуски в изпълняването на задълженията си като раби, са в различни състояния. Някои от тях ги връща намѝзът, защото ако човек го кланя бързо, подобно на петел, кълвящ зърна, той ще е откраднал от своя намѝз. Този намѝз ще бъде събран като старо парче плат и хвърлен в лицата им. После намѝзът ще започне да се издига и ще казва: “Нека Аллѝху теѝлѝ да те погуби, както ти погуби мен!”

Някои хора ги връща зекѝтът, защото го давали, само за да кажат другите: “Еди-кой си дава зекѝт!”, или са го давали на жени, за да спечелят тяхната любов. Ние сме виждали тези неща. Нека Аллѝху теѝлѝ даде здраве на всички раби с халѝл (позволени) неща.

Някои хора биват връщани от говеенето (оруджа), защото подобни хора се въздържали от ядене, но не се пазели от празнословене, злословене и вършене на грехове. Ето този орудж е грозота и разочарование. За човек, който говее по този начин, месец рамазѝн минава, говеейки само външно, но всѝщност той не говее.

Някои хора биват връщани от хаджа, защото са извършили поклонение, само за да кажат другите: “Изпълнява хадж” или със средства от харām.

Някои хора ги връща грехът, който са извършили, като пример за това е неподчинението към родителите. Тези състояния са известни само на хора, имащи знание за света на тайните, както и на учени, които учат наука само за доволството на Аллāху теālā.

За нещата, които говорихме досега, има хадīs-и шерифи на Пейгамбера (*саллялlāху теālā алейхи ве селлем*) и предания, стигнали до нас от Есхāб-и кирām и Тāби’йн. По въпроса за отхвърлянето на делата и другите състояния има много предания, както потвърждава и Муāз бин Джебел (*радиялlāху анх*). Поисках да изясня тази тема накратко и затова я засегнах. Ако не бях обобщил изложената информация, щях да напълня много книги. Хората с вяра на ехли суннет, т.е. притежателите на правилна вяра и вършещите правилни дела, знаят, че всичко, което казахме, е вярно, така както знаят и познават собствените си деца.

Когато душата се връща обратно в тялото, тя намира как къпят трупа и чака до главата, докато приключи измиването. Аллāху теālā вдига завесата от очите на онези раби, за които е пожелал добро, и виждат душата на мъртвеца в нейния човешки образ. Веднъж един човек, миейки тялото на своя син, е видял как душата чака до главата на трупа. Изплашил се и отишъл от другата страна на тялото. Продължил да я вижда, докато трупът не бъде завит в кефен. Когато станало това, душата в човешки образ се върнала обратно в кефена. Има хора, които са виждали душата, когато трупове са били вече поставени в ковчези. От многобройни праведници се предава, че са чували гласове, когато мъртвецът е бил в ковчеза, да казват: “Къде е еди-кой си? Къде е душата?” и как ковчегът се раздвижвал два или три пъти откъм страната на гърдите.

Рабī’ бин Хейсем (*рахимехуллах*) предава, че един труп се раздвижил в ръцете на мияча. Във времето на Ебū Бекр Съддйк (*радиялlāху анх*) един мъртвец е бил видян да говори в ковчеза и да изрежда достойнствата на Ебū Бекр и Омер (*радиялlāху анхумā*).

Хората, които виждат тези състояния на мъртвците, са евлиите (любимите раби на Аллāху теālā). Те виждат и света на меляикетата. Аллāху теālā вдига завесите от очите и ушите на когото пожелае и те виждат и знаят тези състояния.

Когато трупът бъде обвит в кефен, душата идва в близост до тялото, откъм страната на гърдите. Душата вика и стене. Казва: “Отведете ме по-бързо при милостта на моя Господ. Ако бяхте видели благата, с които съм дарен, щяхте да бързате да ме откарате.”

Ако мъртвецът е от хората, на които е съобщено, че са от злите, които ще отидат в Джехеннема, той казва: “Моля ви, дайде ми отсрочка за мъчението на Аллāху теāля! Само ако знаехте, без съмнение нямаше да ме носите на раменете си!” Ето защо, когато Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) виждал ковчег, веднага ставал на крака и отивал четиридесет крачки заедно с погребалната процесия.

В един сахїх хадїс-и шерїф е предадено: Един ден край Пейгамбера (*саллялāху теāля алейхи ве селлем*) мина ковчег. Той – в знак на уважение – се изправи. Есхāб-и кирāм (*алейхимурридвāн*) казаха: “Я, Расūляллах, в ковчега лежи евреин.” Пейгамберът ни (*саллялāху теāля алейхи ве селлем*) заяви: “**Не е ли нефс?**” Т.е. не е ли човек? Постъпил е така, защото пред него се е разкрил светът на мелйикетата. Ето защо той, когато е виждал погребение, се развеселявал.

[В “Халебї” е казано, че не трябва да се става на крака и стои, когато минава ковчег. Трябва да се стане, за да се носи ковчега и върви зад него. Макар да е предадено как Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) е станал на крака, когато минал ковчег, и седнал, когато преминал, както и че повелил другите да вършат същото, тази заповед е сторена несх, т.е. отменена е след известно време. В “Мерāк-ил-фелāх” и “Дурр-ул-Мухтār” пише, че не е позволено – в израз на почит – да се става на крака, когато се види преминаващ ковчег.]

Когато мъртвецът се положи в гроба и се покрие с пръст, гробът започва да му говори, като казва: “Беше щастлив над мен, а сега, когато слезе под мен, загуби щастие. Ядеше ястия, когато беше над мен, а сега ще те ядат буболечките под мен.” Гробът продължава да му изговаря горчиви думи, докато се напълни с пръст и покрие изцяло.

Ибни Мес’уд (*радиялāху анх*) предава: “Веднъж попитах: “Я, Расūлял-лах! Кое е първото нещо, с което ще се срещне мъртвецът, когато бъде положен в гроба?” Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) каза: “**Я, Ибни Мес’уд! Никой не ми е задавал този въпрос преди теб. Ти си единственият, който попита. Когато умрял човек бъде поставен в гроба, едно мелйике проговаря. Името на това мелйике е Румāн. Влиза измежду гробовете и казва:**

- О, Абделлах (раб на Аллах)! Напиши своите дела!

- Нито лист, нито молив имам тук. Какво да напиша? – пита човекът.

- Този отговор не се приема. Кефенът е твоят лист; слюнката е твоето мастило, а пръстите са твоят молив!

Ангелът изрзва парче от кефена и му го подава. Рабът, дори да е бил неграмотен, изписва всички свои севāби и грехове, като че ги е извършил през онзи ден. Ангелът сгъва парчето и го окачва на шията на мъртвеца.” После Расūлюллах (*саллялāху теāля алейхи ве селлем*) изчете 13-о знамение на сūra Исрā, където по смисъл се казва: **“И привързахме страниците, показващи делата на всеки човек към неговата шия.”**

След това се явяват две потресаващи меляикета, които се представят в човешки образ. Лицата им са твърде черни и със зъби пробиват земята. Космите по главите им висят до земята. Словата им са като гърмежи, съпровождащи мълния, очите – като проблясващи светкавици, а дъхът – като яростно бушуващ вятър. Всеки от тях има железен камшик. Ако всички хора и джинове се съберат, пак не ще успеят да ги помръднат, защото са по-масивни и тежки от самите планини. Ако с тях бъде ударен човек – Аллах да пази –, ще го разкъса на парчета. Душата – виждайки тези ангели – моментално бяга. Те влизат в гърдите на трупа през носа и частта от тялото над гърдите оживява, точно както е било в предсмъртното състояние, но тялото не е способно да се движи. Въпреки това то чува и вижда. Меляикетата започват да го разпитват с ярост. Измъчват го и го карат да страда. За него земята става като вода. Всеки път, когато рече да помръдне, тя се отваря и зейва пропаст.

Меляикетата му задават въпроси, като: “Кой е твоят Господ? Коя е твоята религия? Кой е твоят пейгамбер? Кое е твоето къбле?” Онзи, когото Аллāху теāля сторва да успее и поставя правилните думи в сърцето му, казва: “Моят Господ е Онзи, Който Ви изпрати при мен като пълномощници. Моят Господ е Аллах, пейгамберът ми е Мухаммед (*алейхисселям*), а религията ми е ислямът.” Само добродетелните учени, практикуващи своите знания, дават такъв отговор.

Тогава меляикетата казват: “Рече истината, поднесе своето доказателство и се избави от нашите ръце.” Сторват гроба като голям купол и отварят две врати откъм дясната му страна. Постилат гроба с пре-красно ухаещ босилек. Дженнетските ухания приизждат до умрелия.

Красивите деяния, извършени в земното, приемат образа на любимия му приятел, който го развеселява и благовестява. Нур (сияние) изпълва гроба и покойникът остава весел и радостен до Къямета (края на света). За него не ще има нищо по-любимо от настъпването на Деня.

Вярващите с по-малко знания и добри дела и които не са наясно с тайните на света на ангелите имат по-ниски степени от гореизречените. След Руман, при мюсюлманина от тази категория идва неговото дело в хубав вид, благоухаещ и облечен в прекрасни дрехи:

- Не ме ли позна? – пита то.

- Кой си ти, че Аллāху теāля те изпроводи в момент като този, когато съм толкова самотен и безпомощен?

- Аз съм праведните ти дела. Не се бой, не тъжи! След малко ще дойдат Мункер и Некър и ще те разпитат. Не се плаши от тях!

След това посетителят научава мъртвеца на онова, какво трябва да каже на разпитващите ангели. После идват Мункер и Некър. Притискат го по начин, който ще опишем сега. Първо, те го карат да седне и го питат:

- Мен Раббуке? (Кой е твоят Господ?)

Мъртвецът отговаря като преди и езикът му не се схваща:

- Моят Господ е Аллах. Пейгамберът ми е Мухаммед (*алейхисселлям*), имамът ми е Коран-и керим, къблето ми е Кябе-и шериф, а баша ми е Ибрахїм (*алейхисселлям*), чийто народ е моят народ.

- Правилно рече! – отвръщат ангелите.

Отнасят се с него като предишните мелйикета, но от лявата му страна отварят врата от Ада. Той вижда змиите, скорпионите, веригите, врящата вода и зоккума, т.е. всичко що има в Джехеннема. Мъртвецът започва твърде горчиво да стене.

- Не се страхувай! Ужасът на това място няма да те засегне. Това е твоето място в Джехеннема, което Аллāху теāля замени с място в Дженнета. Заспивай, ти си сайд (ще си от обитателите на Дженнета)! – казват мелйикетата и вратата от Ада се затваря. Покойникът остава в това състояние и не знае за изминаващите месеци и години.

На много хора, когато умират, им се схваща езика. Ако са с грешно вероубеждение [т.е. ако не са вярвали съгласно съобщеното от суннитските учени и са следвали ехл-и бидат (реформаторите)], не успяват

да кажат: “Господът ми е Аллах” и започват да говорят други неща. Мелѝикетата го удрят един път и гробът се пълни с огън, който след време изгасва, оставайки в това състояние за няколко дни. Сетне огънят пак се появява и това се повтаря чак до Къямета (Съдния ден).

Много хора не могат да кажат “Религията ми е ислямът”, защото или са умрели със съмнение (в сърцата) или са били сполетени от фитне (изпитание) по време на смъртта. [Или се е подвел от думите или писанията на хора, които не принадлежат към ехли суннет.] Ангелите го удрят един път и гробът му се изпълва с огън, както и в предишния случай.

Някои хора не успяват да кажат: “Ел-Кур’āни имāmй”, т.е. “Имāmът (водачът) ми е Корāн-и керйм”, защото са чели Корāн-и керйм, но не са извлекли поука от него и не са съблудавали неговите повели и забрани. Тези хора ги сполетява това, което и предишните.

Делата на някои хора приемат ужасни образи и ги дърпат. Тях ги подлагат на изтезание в гроба в зависимост от греховете. В едно предание се казва: “Делата на някои хора се преобразяват като хунūt.” Хунūt е малко прасенце.

Други не могат да кажат: “Моят пейгамбер е Мухаммед (*алеихисселѝм*)”, защото приживе са забравили за суннета на Пейгамбера ни (т.е. заповедите и забраните на исляма) и се нагласили към модата; не са научили децата си на Корāн-и керйм и на заповедите и забраните на Аллāху теāлѝ.

Някои не успяват да кажат: “Моето къбле е Кяабе-и шерйф”, защото рядко се обръщали към него за намāз или са били с пропуски в абдеста, или са обръщали внимание на друго, а не на намāза, или са извършвали неправилно руку и седжде, т.е. не са спазвали та’дйл-и еркѝан.

Достатъчен ти е хадйс-и шерйфът на Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) “Аллāху теāлѝ не приема намāза на онзи, който има казā намāз като дълг (т.е. има пропуснати намāзи и трябва да ги навакса) и на онзи, който носи дрехи от харām.” [Оттук се разбира, че суннетите и нāфиле намāзите на онези, които са пропуснали задължителен намāз, не се приемат.] Други хора не могат да кажат: “Ве Ибрāхйму ебй” т.е. “Моят баща е Ибрāхйм (*алеихисселѝм*)”, защото приживе е чувал да се казва “Ибрāхйм (*алеихисселѝм*) е бил юдеин или християнин” и в него се е появило съмнение. [Или е казал: “Неверникът Азер е бащата на Ибрāхйм (*алеихисселѝм*).”] С него правят

това, каквото правят и с предишните. Всички тези неща са подробно обяснени в “Ихйā-ул-улайъм”.

[Горният хадīs-и шериф посочва, че ако един намāз е пропуснат без-причинно, то – докато не бъде наваксан веднага – нито един от по-късно изпълнените намāзи няма да се приеме. Ако те са изпълнени с ихлās и в съблюдение на условията, ще станат сахйх, т.е. задължението за намāза ще се изплати и човекът ще се спаси от греха за неизпълнението. Като се каже “нито един от намāзите не се приема” се има предвид, че няма да се получат севāбите (наградите и благословиите), които Аллāху теāля е обещал, т.е. няма да се извлече никаква полза от тях. Суннетите на петте намāза се кланят за севāб. Но суннетите на такива хора (с пропуснати фарзови задължения) не се приемат и ще са кланяни напразно, т.е. няма да донесат никаква полза. Следователно безпричинно пропуснатият фарзов намāз незабавно трябва да се навакса. Ако техният брой е голям, то – когато се кланят суннетите на петте намāза – трябва да се прави възнамерение за казā, т.е. за наваксване на пропуснат (фарзов) намāз: това ще спаси човека от голямото наказание, защото ще е наваксал (задължителния) намāз. Чрез този метод казā намāзите ще свършат бързо и ще започне да се получава севāб и за суннетите. (Тези обяснения се отнасят за безпричинно пропуснатите изпълнения.) Нещата не стоят така с фарзовите намāзи, които са пропуснати с извинение (което ислямът приема). Този хадīs-и шериф се отнася за намāзите, които не са изпълнени без оправдание, поради мързел.]

Четвърта глава

Ангелите Мункер и Некйр питат неверника:

- Мен Раббуке? (Кой е твоят Господ?)
- Ля едрй! (Не знам) – отговаря той.
- Не знаеше и затова не си спомни!

Бият го с железен камшик и той потъва чак до седмия слой на земята. Сетне земята се разтърсва и той се издига обратно в гроба. Боят се повтаря седемкратно. Състоянията, в които изпадат подобни хора, са разнoliки. Делата на някои от тях се преобразяват като куче, което ги хапе до Къямета. Това са хора, които са имали съмнения относно повторното съживяване и исляма. Хората в гробовете ще се сблъскат с различни състояния. Ние ги описахме накратко. Мъчението е от такова

естество, че всеки ще бъде подложен на изтезание с онова, от което се е боял най-много.

Например, някои хора се страхуват много от малките на хищните животни. Хората са различни в това отношение. Преди спасение и съжаление, искаме прошка от Аллāху теāля.

Има много мъртъвци, които са виждани насън и питани за тяхното състояние. Например, един от тях отвърнал: “Един ден извърших намāза без абдест и затова тук (в гроба) Аллāху теāля ми изпрати млад вълк. Положението ми е потресаващо!” [Трябва да се извлече поука и разбере какво ще е състоянието на онези, които не кланят намāз и не наваксват пропуснатите от тях.]

Друг човек бил видян насън и го попитали как се е отнесъл с него Аллāху теāля. Той казал: “Един ден – когато се налагаше – не извърших гусюл абдест. Аллāху теāля ме облече с дреха от пламък. Ще ме измъчват до Къямета, като ме обръщат от едната на другата страна.” [Всички родители-мюсюлмани трябва да учат децата си на гусюл абдест.]

Друг човек бил видян насън и попитан: “Как се отнесе с теб Аллāху теāля?” Мъртвецът отговорил: “Миячът ме обръщаше грубо от едната на другата страна и един от пироните на тенешира (дъската, върху която се слага трупа) одраска тялото ми. Беше много болезнено!” На сутринта намерили мияча и го питали дали се е случило нещо подобно, той отговорил: “Да, стана по невнимание!”

Още един бил сънуван и попитан: “Какво ти е състоянието? Не беше ли починал?” Мъртвецът отговорил: “Да, починах! Добре съм сега, но когато хвърляха пръстта, върху мене падна един камък и ми счупи две кости, които ми причиниха голяма болка.” Отворили гроба и видели, че е така, както е описано в съня.

Един син сънувал своя баща, който му казал: “О, сине лош! Стъкми гроба на баща си! Дъждът ми причини много неприятности.” Отворили гроба и видели, че заради наводнението той се е напълнил като канал за вода.

Един арабин разказва: “Когато запитях покойния ми син: “Как се отнесе Аллāху теāля с теб?”, той ми отвърна: “Добре съм, но съм погребан до един грешник и чувствам страх от неговите изтезания!” От тези и още други многобройни случки става ясно, че мъртвеците изтърпяват горно наказание. Ето защо Пейгамберът ни (*салляллāху*

aleyxi ve sellem) е забранил да се чупят костите на труповете и когато видял един да седи на едната страна на гроба, казал: **“Не измъчвайте мъртъвците в гробовете им”** и **“Както живите усещат и чувстват болки и страдания в домовете си, така и мъртвите усещат болки и страдания в гробовете.”**

Благословеният ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) се е разплакал, когато посетил гроба на своята майка хазрети Амине. Разплакали се и придружителите. Тогава той казал: **“Поисках разрешение от моя Господ, за да искам нейната прошка, но Той не ми позволи.”**, а после: **“Поисках разрешение, за да посетя гроба ѝ, и Той ми позволи. Следователно, посещавайте гробовете и вие, защото посещението е една от причините, които напомнят за смъртта.”** [На Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) му било позволено да иска прошка за благословените си майка и баща. Те и без това били му’мини (вярвачи). Сетне били съживени и се присъединили към общността.

Този свещен хадис доказва, че благословените майка и баща на Расулүллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) са били му’мини, защото посещението на гробовете на неверниците е забранено. Позволениято ясно показва, че те не са неверници. Що се отнася до първоначалния отказ, то и за това има причина. Аллāху теāля, в името и честта на Своя Любим, е пожелал да дари неговите благословени родители с още по-големи блага. Когато дойдело времето, предопределено от Него, Той щял да ги съживи, да им покаже, че техният син е най-високоставеният пейгамбер, да им даде честта да повярват и да бъдат от неговата общност и да достигнат високата степен на сахāбия.

В турската книга **“Мир’āt-ул-кяинāt”**, написана от Нишāнджзāде Мухаммед бин Ахмед² (*рахметулāху алейх*), пише:

Учените са казали различни неща относно вярата на благословените родители на Расулүллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Абдуррахмāн бин Еби Бекр Суйўти (починал през 911 [1505] г.), в **“Ме-сāлик-ул-хунефā”** и в още много свои ценни книги, споменава за пет различни предания:

(1) И двамата са починали преди призива на Расулүллах, т.е. преди бисет, в Епохата на невежеството. Според всички учени на шāфи’йт-

2 Нишāнджи-зāде починал през 1031 (1922) г.

ския мезхѐб и повечето в ханефѝтския, ако човек не е чул за религията на някой пейгамбер, за него не е вѝджиб (задължително) да повярва в нея, защото за никого не е вѝджиб да изнамери вярата чрез разума, преди да е чул за религията на някой пейгамбер. След като чуе, за него става вѝджиб да помисли и осъзнае съществуването на Аллѝху теѝлѝ, и да повярва. В Епохата на невежеството предишните пейгамбери са били забравени, защото през тогавашните векове властта е била в ръцете на неверни и жестоки владетели, които унищожили религиите, угнетявали и преследвали духовниците, и – като следствие от това – броят на му’мините намалял, които били принудени да се крият. Ето защо с времето не останали хора, които да познават религия и вяра.

Освен това винаги е имало и ще има угнетители, раби със зли и долни души, които са поели по същия път и с небивала омраза зверски са нападали му’мините, за да унищожат духовниците и религиозните познания. Такива са англичаните и комунистите. Въпреки това нито един от тези тирани не е успял да унищожи вярата, а се самоунищожил и горчиво и презряно бил принуден да напусне властта, попадайки в лапите на смъртта, без да се е наситил на земни удоволствия. Имената им биват споменавани с проклятие или потъват в забрава. Аллѝху теѝлѝ, създавайки пейгамбер или учен, е озарявал изново света със сиянието на вярата. Разумните трябва да извлекат поука от тези неща, да се пробудят и да не се подвеждат от враговете на религията, за да не станат от презрените и долните в земния и отвѝдния живот.

(2) Има учени, които казват: “Хората, които са живели във времената на невежество, ще бъдат изпитани в Съдния ден и вярващите сред тях ще влязат в Дженнета.” В турския превод на “**Мектѝбѝт**”, при превода на 259-о писмо, е обяснено, че този иджтихѝд е слаб.

(3) Аллѝху теѝлѝ е съживил благословените родители на възлюбения Си Пейгамбер (*салѝлѝлѝху теѝлѝ алейхи ве селлем*). Те получили честта да повярват в своя син и станат част от неговата общност, след което починали отново. Имѝм Суйѝтѝ (*рахметулѝлѝхи алейх*) предава хадѝс-и шерѝф, удостоверяващ това, и добавя: “Макар свещеният хадѝс да е слаб, той става силен, защото е предаден от много хора. Според иджтихѝдите³ на мнозинството учени той е силен. Слабите хадѝс-и шерѝфи, които дават информация за ценността на ибѝдетите или

3 Иджтихѝд – Извличане на закони за неща, които не са ясно съобщени в Корѝн-и керѝм и хадѝс-и шерѝфите, чрез тяхното оприличаване на ясно съобщените.

достойнствата на някои мюсюлмани, се приемат за доказателства.”

(4) Фахруддйн Рāзй⁴ и още много учени казват, че в 28-о знамение на сӯра Тевбе по смисъл се казва: **“Съдружаващите са мръсни”**, т.е. всички неверници са мръсни, нечисти. От друга страна, Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Аз дойдох, преминавайки – във всяко време – през чисти бащи и майки.”** Един друг хадīs-и шерйф гласи: **“Във всеки век съм бил прекарван през най-добродетелните за времето.”** Неверниците не могат да бъдат наречени добродетелни. В свещен а̄йет от сӯра Шуарā по смисъл се казва: **“Той те кара да преминеш през хора, които правят седжде.”** Оттук се разбира, че всички негови бащи и майки (прародители) са били му’мини. В Корāн-и керйм е посочено, че Āзер, наречен бащата на Ибрāхйм (*алейхисселāм*), е кяфир. Въпреки това обаче Абдуллах ибни Аббās и имām Муджāхид обясняват същността на нещата така: **“Āзер е бил чичо на Ибрāхйм (*алейхисселāм*).”** В Арабия чичото се нарича “баща”. В хадīs-и шерйф се казва: **“Най-лекото мъчение в Ада ще е това на Ебӯ Тāлиб.”** Ако благословените родители на Расӯлюллах бяха в Джахеннема, тяхното мъчение щеше да е най-слабо, а не това на Ебӯ Тāлиб. Този хадīs-и шерйф показва, че родителите на Пейгамбера ни (*алейхиссалāту весселāм*) са били вярващи.

(5) Повечето учени са казали, че по този въпрос не бива да се казва нищо, което да е в асинхрон с благоприличието и уважението. Трябва да се мълчи и казва: **“Аллāху теāля̄ знае истината по въпроса.”** Шейх-ул-ислям алляме Ахмед ибни Кемāl Паша в заключителната част на малката си книга **“Ебевейн”** казва: **“Според хадīs-и шерйфа: “Не засягайте живите, говорейки лошо за мъртвите”** и 62-о знамение на сӯра Тевбе, където по смисъл се казва: **“Аллах прокле онези, които обиждат Расӯлюллах!”**, онзи, който казва, че бащата на Расӯлюллах е в Джахеннема, ще бъде проклет.” Тук свършва преводът от **“Мир’āt-ул-кяинāt”**.]

Когато благословеният ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) отишъл до един гроб, казал: **“Спасението да е над мюсюлманите и вярващите, които се намират в тези гробове! Ние Иншāллах (с позволенията на Аллāху теāля̄) ще се присъединим към вас. Вие се преселихте преди нас и ние ще ви последваме: ще дойдем по-късно. Я, Рабби! Опрости тях и нас и опрости нашите грехове с Тво-**

4 Фахруддйн Рāзй е починал през 606 [1209] г. в Хираат.

ята прошка.” Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е заповядвал благословените си жени (*радияллāху теāля анхунне*) да правят тази ду’ā (молитва), когато посещават гробище.

Сāлих Музенй (*рахимехуллах*) казва: “Попитах някои учени защо е забранено да се кланя намāз на гробище. Те ме информираха, че по този въпрос има хадīs-и шерйф, който гласи: **“Не изпълнявайте намāз между гробовете, защото това е безкраен копнеж.”** Т.е. онзи, който върши това, ще съжالياва. [Исмā’ил Музенй е бил един от учениците на имām Шāфи’й. Починал през 264 [878] г. в Египет.]

Ето защо изпълняването на намāз на места, където има мръсотия, като гробища и бани, е мекрӯх.

Предадено е от един човек, който казал: “Веднъж започнах да изпълнявам намāз сред гробове. Слънцето печеше жарко. В този момент видях някой, приличаш на баща ми, да седи върху своя гроб. Изплаших се и направих пропуск в седждето. Чух го да ми казва: “Нима земята ти се стори тясна, че дойде тук? Причиняваш ни неприятности с твоя намāз.”

Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е срещнал сирак, който със силен глас плачел до гроба на своя баща. Проявявайки милост, и той се разплакал: казал: **“Мъртвецът, без съмнение, страда, поради близките си, които плачат на висок глас. Т.е. натъжава се и се чувства зле.”**

Има много мъртъвци, които биват видени насън и когато бъдат попитани как са, отговарят: “Много зле! Изпитвам страдания заради еди-кого си. Неговите плач и викове ми причиняват мъка.” Зъндъците [опирайки се на късия си ум] отричат този факт.

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) казал: **“Ако някой от вас посети гроба на мъртвец, когото е познавал в земния живот, и му даде селям, вярващият (преселил се в отвъдния свят) ще го познае и отвърне на селяма.”**

Също така веднъж, когато Пейгамберът ни (*салляллāху теāля алейхи ве селлем*) се върнал от погребение, казал: **“Мъртвият (в гроба) чува стъпките и разкрива своята скръб с думите: “Чувам, чувам!”**

Предава се от учените по ислямско право (*рахиме-хумуллāху теāля*), че един човек е починал без да прави завещание. Една нощ той посетил децата си и казал: “Дайте толкова и толкова пшеница на

еди-кого си. Върнете книгата, която взех от еди-кого си.” На сутринта всеки от тях е разказал съня на другия. Дали пшеницата, както било заръчано в съня, но книгата не успели да я намерят, въпреки че усърдно я търсили. Много се учудили. След време я открили в един ъгъл на къщата.

Предава се следната случка от един мюсюлманин: “Баща ни беше назначил учител, който да ни възпитава. Той ни учеше да пишем, но един ден почина. След шест дни посетихме гроба му. Мислехме за заповедта на Аллāху теāлā (смъртта). По това време забелязахме, че оттам минава човек, който носи паница със смокини. Купихме и изядохме плодовете, но дръжките им изхвърлихме наоколо. Същата нощ той се яви в съня на нашия баща и след като е бил попитан за състоянието, отговорил: “Добре съм, но твоите деца превърнаха гроба ми в кочина и продумаха лоши слова.” Когато на сутринта баща ни разказа съня, ние рекохме: “Субхāналлах [пречист е Аллāху теāлā]! Той ни възпитаваше приживе и продължава да го прави, въпреки че се пресели в отвъдния свят.”

Има още много подобни случаи, които са разказани, но сметнах, че тези наставления са достатъчни. От малко неща може да се извлече много поука.

Пета глава

Мъртъвците в гробовете се намират в четири състояния. Някои седят върху петите си. Те остават в това състояние, докато очите им се разложат, телата се надуват и станат на пръст. После душите им обикалят в света на мелйикетата, освен в земното небе.

На някои от тях Аллāху теāлā праща сън и не знаят за случващото се чак до първото протръбяване с Рога. След първото протръбяване се събуждат и после пак умират.

Някои от тях остават в гробовете си два или три месеца. После душата се качва върху райска птица, която я откарва (летейки) до Дженнета. Хадис-и шерифите, съобщаващи това, са сахих. Собственикът на исляма (*саллялāху алейхи ве селлем*) казал: “**Душата на вярващия е заедно с птица. Остава на някое от дженнетските дървета.**”

Когато бил попитан за душите на шехидите (мъчениците), той (*саллялāху алейхи ве селлем*) казал: “**Душите на шехидите, нами-**

райки се в стомасите на зелени райски птици, стоят по дженнетските дървета.”

Някои хора се издигат от своите степени, когато поискат, а други стоят там до протръбяването с Рога.

Четвъртото състояние е характерно за пейгамберите и евлиите. Някои от тях летят до Къямета и повечето от тях могат да се видят нощем. Аз вярвам, че Ебу Бекр Съддйк и Омер-ул-Фърүк (*радияллāху теāля анхумā*) са от тях.

Расүлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е свободен да обикаля и в трите свята (āлем-и нāсүт (светът на хората), āлем-и мелекүт и āлем-и джеберүт). Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) загатнал за това, когато казал: **“Аз поисках от щедростта на Аллāху теāля да не ме оставя на света повече от три (десет години).”** Наистина тридесет години след смъртта на Расүлюллах [през 41-а година], хазрети Али стана шехйд и хазрети Пейгамберът се разсърди на хората, и благословената му душа се изкачи напълно на небето.

Някои праведни раби видели това насън⁵. Един мъж попитал: “Я, Расүляллах! Не виждате ли фитнетата (безредиците) сред Вашата общност?” Хазрети Пейгамберът (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговорил: **“Аллāху теāля ще увеличи техните фитнета. Сториха шехйд и хазрети Хусейн. Не спазиха моето право (уважението към мен).”** Въпреки че Расүлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) споменал още неща, поради съмненията на предавача, те се пропускат.

Някои от тях (например Ибрāхйм (*алейхисселām*)) избрали седмото небе и стоят там. В нощта на Ми’рāджа (нощното възнесение) Пейгамберът ни (*алейхиссалātu весселām*) посетил Ибрāхйм (*алейхисселām*). Той го намерил с гръб, опрян на Бейт-ул-ма’мүр и гледащ с пронизителен поглед към децата на мюсюлманите.

Йсā (*алейхисселām*) е на петото небе. На всяко небе има расүли и небии (*алейхимусселām*), които никога не напускат местата си. Ще стоят там до края на света. Единствено сред тях хазрети Ибрāхйм, хазрети Мүсā, хазрети Йсā и хазрети Мухаммед Мустафā (*салляллāху алейхи ве селлем*) са свободни да отидат там, където пожелаят и в трите свята.

5 Шейтāнът може да придобие образа на всичко, но не и на пейгамберите. Така че, когато се види Пейгамберът ни (алейхисселām), този сън – без съмнение – е достоверен и истински. Следователно такива сънища са доказателство за нас.

Някои от евлия-и кирām (любимите, приближените раби на Аллāху теāля) стоят до Киймета (Къямет, Съдния ден). Предава се, че Бāязид Бистāmй (*рахимехулāху теāля*) яде от трапезата под Арша.

Ето, покойниците в гробовете са в едно от тези четири състояния. Т.е. те биват измъчвани, помилвани, оскърявани или дарявани с благословии.

Има много евлии, които гледат с внимание към умирация. Широките граници се стесняват за тях, а в много случаи се отварят. Те виждат това състояние и предават. Аз видях човек, предаващ събития от такова естество.

Имам приятели, за които са вдигнати завесите, покриващи очите на сърцата им. Един от тях видял как мъртвото му дете влиза в дома му. Тези скрити (невидими) ползи и дарове са само за щедрите или за хората от добро потекло, или за благословените.

Някои хора в гробовете имат информация за петъците и байрамите. Когато някой човек напусне света (почине), те се насъбират около него. Познават го. Някои от тях питат за жените, а други за бащите си. Всеки от тях пита онова, което го интересува.

Има много мъртъвци, които не срещат някои свои познати, починали преди тях. Причината е, че те са загубили по време на смъртта онова, което имали приживе (т.е. загубили са вярата си). Ето защо някои от тях умират като евреи, а други като християни и отиват сред тях. Когато един човек почине и отиде сред мъртъвците, те го питат за съседите си в земния живот и къде е еди-кой си, а той им отговаря: “Той почина отдавна.” След това мъртъвците казват: “Ние не го видяхме. Може би е в джехеннема Хāвийе.” (Това е най-дълбоката част от Джехеннема, където изтезанията са най-болезнени.)

Веднъж сънували починал човек и го попитали: “Как се отнесе с теб Аллāху теāля?”, а той отговорил, изброявайки имената на петима свои приятели: “Всички сме много добре. Получихме много добрини и благословии.” Той и неговите приятели били избити от еретиците, наречени хāйрджии или йейддии. Когато той бил попитан за своя съсед, отговорил: “Не го видяхме.” Въпросният съсед се бил самоубил, хвърляйки се в морето. После се заклел и казал: “Кълна се! Аз смятам, че той е заедно със самоубийците!”

Расуллюллах (*саллалāху алейхи ве селлем*) казал: “Ако човек се са-

моубие с парче желязо, в Съдния ден той ще дойде, удряйки корема си с него. Вечно ще бъде в Джахеннема. Ако човек се самоубие, хвърляйки се от планина, той ще се е хвърлил в джахеннемския огън.”

Ако и жена извърши самоубийство, тя ще усеща болката до протръбяването с Рога. [Този хадїс-и шерїф е за онези, които се самоубиват, за да се спасят от тревогите на този свят и постигнат спокойствие. Това убеждение е равносилно на отричане на āхиретското мъчение и води до неверие. Човек, който загуби разсъдъка си или онзи, който не умре веднага след опита, а направи тевбе (покаяние) преди да почине, не става кяфир.] Според достоверно предание, което достигна до нас, Āдем (*aleyхисселя̀м*) се срещнал с Мӯсā (*aleyхисселя̀м*). Мӯсā (*aleyхисселя̀м*) казал:

- Ти си човека, когото Аллāху теāля̀ е създал със Своята сила и го дарил с душа. Поставил те е в Своя Дженнет. Защо не му се подчини?:

- О, Мӯсā! Аллāху теāля̀ поговори с теб и ти низпосла Теврата. Не видя ли, че там пише: “Зелле (малък пропуск, който не е грях) се случи на Āдем срещу неговия Господ. – попитал Āдем (*aleyхисселя̀м*).

- Да, видях!

- Когато е било предопределено това дело? Колко време преди да го извърша аз?

- Петдесет хиляди години!

- О, Мӯсā, нима ме обвиняваш и критикуваш за грях, който е бил предопределен за мен петдесет хиляди години преди да го извърша?

[Този диалог е описан и наподробно обяснен в книгата “**Се’āдет-и Ебедийе**” (Вечното щастие). Отговорът на Āдем (*aleyхисселя̀м*) означава: “Не е достойно за теб да ме обвиняваш, при условие че си прочел в Теврāта, че Аллāху теāля̀ е знаел в изначалността, че аз ще избира и пожелае да сторя това, и при условие че е знаел ползите, които ще се породят от това дело.”]

В сахїх хадїс-и шерїф е посочено: В нощта на Ми’рāджа Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е отклонял два рекя̀та намāз с пейгамберите (*aleyхимуссалевāту веттеслїмāт*). Дал е селям на Хārўн (*aleyхисселя̀м*), който отправил ду’ā за хазрети Пейгамбера и общността му.

Той поздравил и Идрис (*алейхисселѧм*), който също отправил ду'а за Пейгамбера ни (*алейхиссалѧту весселям*) и общността. Въпреки това Хърун (*алейхисселѧм*) бил починал още преди Пейгамберът ни (*салляллѧху алейхи ве селлем*) да е бил известен, че е пророк. Онова, което се явило, била благословената душа на Хърун (*алейхисселѧм*). Това е хайѧт-и рѧхѧнѧ (живот на душата).

След живота на този свят има и трети живот. Първият живот, т.е. съживяването, е животът, когато Аллѧху теѧлѧ извадил всички от кръста на ѧдем (*алейхисселѧм*) и ги накарал да засвидетелстват, като попитал: “Не съм ли аз вашият Господ?” Тогава всички отговорили: “Да, ние приехме. Ти си нашият Господ. Я, Рабби!” Не може да се отдава значение на земния живот, защото той е преходен и е средство за постигане на благословии (отвъдното).

Пейгамберът ни (*салляллѧху алейхи ве селлем*) казал: **“Хората са в сън. Ще се събудят, когато умрат.”**

Този хадѧс-и шерѧф сочи третия живот, т.е. живота в гроба.

Състоянията в гроба не са като състоянията в земния живот. Те са характерни за гробния и са в зависимост от състоянията на умрелите. Някои мъртвѧвци остават там, където са. Някои от тях обикалят. Някои ги бият, а други болезнено ги изтезават. Доказателството за истинността на това е 46-о знамение на сѧра Му'мин, където по смисъл се казва: **“В огъня ще бъдат слагани грешниците и сутрин, и вечер. А в Кѧяметския ден на мелѧйкетата, имащи задължения в Джехен-нема, ще се каже: “Хвърлете хората на Фараона в най-болезненото мъчение!”**

Шеста глава

След протрѧбяването с Рога – тогава, когато Аллѧху теѧлѧ пожелае да настане края на света (Кѧямет) – планините ще полетят и ще се носят като облаци. Моретата ще прелеят едни в други. Сиянието на слънцето постепенно ще стане тъмно черно. Планините ще се превърнат в прах. Световите ще влязат едни в други. Звездите ще се разпрѧснат така, както се разпрѧсват перли от скѧсан низ. Небесата ще се стопят като розово масло и с ярост ще се въртят като мелница. Небесата ту ще се събират, ту ще бъдат разстирани. Аллѧху теѧлѧ ще заповяда на небесата да се разпаднат на парчета. В седемте слоя на земята и на

седемте небеса, и на Кюрей няма да остане живо творение. Всички ще умрат, а ако е човек, душата му ще го е напуснала. По земята няма да остане камък върху камък и нищо живо.

Аллāху теāля ще се прояви в Своя ранг на бог. Ще вземе седемте небеса в дясната си сила, а седемте земи в лявата, и ще каже: **“О, земя долна! Къде са безпомощните, които върху теб твърдяха, че са божества и бяха обожествявани от глупаците, и (къде са) тези хора, които (ти) ги измами, като им се представяше хубава, и ги стори да забравят за отвъдния живот?”** После Той ще се похвали с унищожителната Си сила и мъдрост. После, както се посочва в сūra Му’мин, ще каже, меāл: **“Чиe e владението?”** Никой няма да отговори. Аллāху теāля, Който е Каххāр (Поразяващ, Унищожаваш), ще отговори сам на Себе Си: **“На Дженāб-и Аллах, който e вāхид (единствен) и каххāр.”**

След това ще се прояви още по-голяма божествена воля и мощ от предходната. Тогава Той ще каже: **“Аз съм Мелик-у деййāн [единственият Владетел и Собственик на Къяметския ден]. Къде са онези, които ядоха от препитанието, което дадох, и Ми приписваха съдружници, и правеха ибāдет на идолите, освен на Мен? Къде са насилниците и угнетителите, които се подсилваха с препитанието, дадено им от Мен, и станаха от непокорните? Къде са онези, които се възгордяваха и хвалеха? Чиe e владението сега?”** Няма да се намери кой да отговори. Хак субхāнеху ве теāля ще изчака известно време, колкото пожелае. Ще настане тишина. Тогава от Арша до Макāм-и ехāдийет няма да има нито едно създание, което да мисли и да може да се види. Аллāху теāля ще е отнел и душите на хūриите (момичетата) и гълмāни-те (прислужниците, сътворени от сияние) в Дженнета.

После Аллāху теāля ще отвори врата от Сакар – една от ямите в Джехеннема. Оттам ще избухне огън. Ето този огън ще изгори всичко, ще изсуши четиринадесетте морета, ще стори земната павърхност тъмно черна, а небесата като жълт зехтин или разтопен мед. Тогава, когато яростта на огъня се доближи до небесата, Аллāху теāля ще му възбрани с такава изключителна сила, че напълно ще изгасне, без да остане и помен от него.

След това Аллāху теāля ще отвори едно от съкровищата на Арша. То ще съдържа морето на живота. Това море, със заповедта на Аллāху теāля, ще изсипе силен порой над земята. Дъждът ще продължи толкова, че водата ще покрие цялата земна повърхност и ще се издигне

на около четиридесет аршина височина (около 27 метра). След това хората и животните, превърнали се в пръст, ще поникнат като трева. В хадїс-и шерїф се казва: **“Човек е създаден от опасната кост и после пак ще бъде създаден от нея.”** В друг хадїс-и шерїф се посочва: **“Всички части на човека ще изчезнат и изгният, с изключение на опасната кост. Човекът е създаден от нея и от нея ще се върне (към живот).”** [Опасната кост е последната кост от гръбначния стълб.] Голяма е колкото леблебия и в нея няма костен мозък.

Живите същества и всички техни крайници ще изникнат от гробовете си като зелена трева. Всички ще произлязат от тази кост. Те, поради многото хора, ще бъдат оплетени едни в други като в мрежа. Главата на един ще е върху рамото на друг, а ръката на друг ще е върху гърба на трети. Аллāху теāля в 4-о знамение на сūra Каф по смисъл казва: **“Ние наистина знаем, че земята няма да пропусне нито един от тях. Защото Ние имаме съхранявана книга, т.е. знаем всички Наши създания.”**

Когато процесът на съживяване приключи, децата пак ще са деца, а старците пак старци. Хората на зряла възраст пак ще са същите. Младежите пак ще са младежи. Т.е. всички ще бъдат такива, каквито са били, когато са се преселили от преходния земен живот към безкрайния отвъден. Аллāху теāля ще накара да задуха лек ветрец под Арш-и а’ля. Вятърът ще покрие земната повърхност от край до край. Земната повърхност ще се натроши, ще стане като фин пясък, подобен на прах.

След това Аллāху теāля ще върне Исрāфил (*алеїхисселām*) към живот. Меляикето ще протръби с Рога от благословения камък в Йерусалим. Рогът (сūr) е създание, приличащо на рог от сияние. Съставен е от четиринадесет части. В едната си част има дупки, които са на брой, колкото животните на сушата. Душите на сухоземните животни ще излязат оттам. Ще се чуе звук, подобен на пчелно жужене. Ще запълнят пространството между земята и небето. После всяка душа ще влезе в тялото си. Хак субхāнеху ве теāля ще ги вдъхнови да намерят телата. Дори и душите на хората, които са починали в планински райони, и онези, които са изядени от диви животни и птици, ще намерят своите трупове. Аллāху теāля в 62-о знамение на сūra Зумер по смисъл казва (меāl): **“След унищожителното първо протръбяване с Рога в Къямета, ще се протръби за втори път. Цялото човечество ще се подчини на този звук. С тази заповед ще станат и ще зачакат.”**

След като станат от гробовете си или от местата, където са умрели, изгаряйки и превръщайки се в пепел, или от местата, където са изгнели, хората ще видят, че планините са станали като разкъсана вълна, моретата са пресъхнали, а по земята не е останало нито възвишение, нито неравност. Всичко е станало плоско и изглежда като лист хартия. Ето така хората, седнали голи върху гробовете си, ще се оглеждат наоколо изумени и замислени. Факт е, че хазрети Пейгамберът (*салляллāху алейхи ве селлем*) в сахйх хадйс-и шерйф е казал: **“Хората ще бъдат събрани (за равносметка) без дрехи, всички ще са голи и необрязани.”** Но ако са починали без дрехи в гурбет (далеч от дома; сами), за тях ще бъдат донесени дрехи от Дженнета и ще им бъдат облечени. По телата на шехидите (мъчениците) и хората, които са починали след живот, прекаран в следване на суннета [исляма], няма да има място, което да не е облечено, дори колкото иглено ухо. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) казал: **“О, моя общност и мой Есхāб! Бъдете щедри с кефените на покойниците (не пестете)! Защото моята общност ще бъде събрана (за равносметка) с кефените. Другите общности обаче, ще бъдат голи.”** Ебӯ Суфян (*радияллāху анх*) е предал този хадйс-и шерйф. Пак Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Мъртвите ще бъдат подкарани с кефените си.”**

Чух, че един умиращ е поискал да му облекат определена дреха, но не изпълнили заръката му. Човекът починал, облечен с къса риза. Не успели да намерят нищо за кефен, освен нея. Няколко дни по-късно го сънували и видели, че е тъжен. Когато го попитали: “Какво стана с теб?”, отговорил: “Попречихте ми да облека желаната дреха. Оставете ме с тази къса риза да отида до мястото на равносметката.”

Седма глава

(В тази глава се дава информация за чакането между двете протръбявания с Рога.)

Смъртта по време на първото протръбяване е втората смърт, защото заличава и духовните (невидимите) сетива, докато първата елиминира само външните (видимите) [като говор, слух и усещане на вкус]. Изключение правят няки трупове, които могат се движат. [Хадйс-и шерйфът, показващ, че пейгамберите кланят намāз в своите гробове, е

ясно доказателство за това. Само хората с грешни убеждения (еретичите) не го приемат.] След втората смърт вече не могат да изпълняват и намāз; не могат да говеят и изпълняват ибāдети. Ако Аллāху теāля постави ангел някъде, той – без съмнение – ще стои там. Те също притежават амбицията да стоят в своя собствен свят. Душата е в просто състояние и ако се намира в някое тяло (установи контакт с него), става причина за усет и движение. Учените са казали различни неща относно продължителността на времето между двете протръбявания. Според много учени това ще продължи четиридесет години.

Човек, за когото вярвам, че е съвършен и в знанието, и в ма’рифета (познаването на Аллāху теāля) каза: “Това не го знае друг, освен Аллах. Това е една от божествените тайни.” Той добави: “Изключението в свещения айет: **“Иллā мен шā Аллах”** е самият Аллāху теāля.” В отговор на думите, попитах: “Какъв е смисълът на свещения хадīs на хазрети Пейгамбера (*алеихисселām*), който гласи: **“В Къяметския ден най-първо ще се отвори моят гроб. Тогава аз ще намеря своя брат Мӯсā (*алеихисселām*), хванал се за крака на Арш-и ā’ля. Не знам дали ще е съживен преди мен или ще е от онези, за които Аллāху теāля е направил изключение.”**?”

Според нашето разбиране ако това не е тялото на Мӯсā (*алеихисселām*), а неговата душа в образа на тяло, няма да прави изключение от факта в хадīs-и шерйфа и такъв ще е случаят ако ще се осъществи във времената на страх и ужас – след изключението на хазрети Пейгамбера (*саллялāху теāля алейхи ве селлем*), защото в онзи миг всичко живо ще изпитва страх и ужас. С други думи, след първото протръбяване с Рога, хората ще бъдат обзети от страх и моментално ще починат. Ще останат в това състояние до второто протръбяване. Ето в този период никое създание няма да притежава нищо от рода на тяло. Това е времето, когато за хазрети Фахр-и āлем ще се разцепи земята.

Веднъж, когато хазрети Омер (*радияллāху анх*) е говорел на околните за страха и ужаса в този период, Ка’б-ул-ахбār (*рахметуллāхи алейх*) казал: “О, сине на Хаттāб! Мисля, че дори да сториш делата на седемдесет пророци, пак не ще успееш да се опазиш от трудностите и риданията на това време. От тях ще могат да се избавят само онези хора, за които Аллāху теāля е сторил изключение. Те ще са онези, намиращи се на четвъртото небе.” Без съмнение Мӯсā (*алеихисселām*) е един от тях. Изключението, дадено от Аллāху теāля, е преди задаване-

то на въпроса: **“Чие е владението Днес?”**, защото ако имаше някой, той – без съмнение – щеше да отговори на въпроса “Лимен-ил-мулк-ул-йевм” и да каже “О, Аллах, Който си Вāхид и Каххāр, разбира се, че е Твое!”

Осма глава

Всички ще излязат от гробовете и ще седнат върху тях. Някои ще са голи, други облечени в черни, трети в бели дрехи, а четвърти ще излъчват нӯр (светлина, сияние). Ще стоят хиляда години с наведени глави и няма да знаят какво да сторят. После ще се появи огън от запад и с неговия шум ще бъдат откарани на онова място, където ще бъдат събрани за Равносметка (махшер). Всички творения ще изпаднат в ужас. Всички, независимо дали са хора, джинове или диви животни, ще бъдат подхванати от собствените си дела (всички земни дела), които ще им кажат: “Ставай, тръгвай за махшера!”

Ако делата на човека са хубави, ще придобият образа на магаре или муле, което ще го качи на своя гръб и откара на махшера. Делата на други ще се превърнат в овен. В някои случаи делата ще поемат на свой гръб своите собственици, а в други ще ги оставят. Всеки вярващ, пред себе си или от дясната си страна, ще има светлина (нӯр), която ще осветява всичко наоколо в тъмнината на онова време.

Няма да има нӯр от лявата им страна. Може би никой няма да вижда нищо в тъмнината. В този мрак неверниците ще останат зачудени. Хората със съмнения във вярата [както ехли бид’ат и безмезхебниците] ще се объркат. Мюсюлманите [сунити], които са повярвали съгласно съобщеното от суннитските учени (*рахметуллāхи алейхим еджма’йн*), виждайки мрака и колебанията на другите, ще възхваляват Аллāху теāля, че ги е дарил със светлината на напътствието. Аллāху теāля ще разкрие пред му’мините състоянията на изтезаваните грешници. В това има някои ползи. На всички ще стане ясно това, което са извършили хората за Дженнета и Джехеннема. Ето защо Аллāху теāля по смисъл казва: **“Погледна приятеля си. Видя го в огъня на Джехеннема.”** В 47-и айет на сура А’рāф по смисъл се казва: **“И когато обитателите на Дженнета погледнат към обитателите на Джехеннема, ще рекат: “О, Господи наш! Не ни слагай заедно с народите угнетители.”** Има четири неща, чиято стойност се знае само от тези четиримата:

Стойността на живота се знае от мъртвия; стойността на благосло-

вията се знае от понасящия изтезание; стойността на богатството се знае от бедния. (Четвъртото не е споменато, но то е, че стойността на обитателите на Дженнета се знае само от обитателите на Джехеннема.)

Светлината на някои хора ще се вижда върху двата им крака и по върховете на пръстите им. Светлината на други ту ще светва, ту ще загасва. Тя ще е толкова силна, колкото е била и вярата им. А движенията им, след като станат от гробовете, ще са толкова, колкото са били и делата им. В един сахйх хадйс-и шерйф, когато Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) бил попитан: “Я, Расūляллах! Как ще бъдем откарани на мястото за равносметката?”, отговорил: **“Хората ще бъдат откарани, като двама (качени) върху една камила, петима и десетима (качени) върху една камила.”**

Смисълът на този хадйс-и шерйф, който Аллāху теāля знае с точност, е: “Ако един народ зваимно си помага в исляма и се учи на религия, вяра, халял и харām, Аллāху теāля ще прояви милост към него. От делата на неговите членове ще създаде камила, на която ще се качат и ще бъдат откарани на махшера.” Това обаче е признак за малкия брой на добрите дела, защото делата на всеки един от тях, поотделно, не са в състояние да се превърнат в отделна камила. Събраните дела на няколко души от тях ще станат камила, която ще възседнат заедно.

Тези хора наподобяват следните пътници: Никой от тях не е имал време да закупи собствено животно и затова не успяват да стигнат до желаната точка. Двама или трима от тях, сдружавайки средства, си купуват общо животно, на което взаимно се качват.

Понякога на една камила се качват десетима. Това е следствие от малкото дела, което е плод на скъперничеството в имота. Наред с това обаче, тези хора (рано или късно) ще постигнат спасение. Оттук следва, че трябва да извършиш дело, заради което Аллāху теāля да те дари с животно, което да те носи.

Трябва да се знае, че тези хора са видели полза от своята āхиретска търговия и са на печалба. Онези, които се качват на животни, са тези, които се страхували от Аллāху теāля и разпространявали религията Му. Ето защо Аллāху теāля в 85-о знамение на сūra Мерйем по смисъл казва: **“В онзи ден страхуващите се от Аллāху теāля ще отидат заедно към благата на своя Господ!”**

Един ден Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал на своя Есхāб:

- Имало един човек от Бенй Исраїл (синовете на Израил), който е вършел много добрини. Дори и той ще бъде сред вас във време на хашра (откарването до сборището на махшера).

- Я, Расуляллах! Какво добро е вършел той?

- От своя баща е наследил голям имот, с когото е купил бостан и го сторил вакъф за бедните, като казал: “Нека това да е моят бостан, когато ще се срещна с Аллāху теāля.” После отделил много злато, което дал на бедните и слабите, казвайки: “С това ще купя от Дженāб-и Хак наложници и роби.” Подир него е освободил многобойни роби и казал: “Това ще бъдат моите прислужници, когато срещна Аллāху теāля.” Веднъж е срещнал един слепец, който ту вървял, ту падал. Купил животното за него, на което да се вози, и казал: “Това ще е животното, на което ще се кача при Аллāху теāля.” – след като разказал тази история, Пейгамберът ни добавил още: – Кълна се в Аллāху теāля, в Чиято сила е моят нефс, че виждам животното, оседлано и заюздено, готово за него. Този човек ще се качи на него и отиде на махшера.”

В 22-и свещен āйет на сūra Мулк по смисъл се казва: “Нима са равни вървящият по правия път, и онзи слепец, който върви с наведена глава и не познава пътя?” В тефсйра (разяснението) на това свещено знамение се каза: “С това Аллāху теāля дава пример за откарването на мюсюлманите и неверниците.”

В 86-о знамение на сūra Мерйем по смисъл се казва: “Ще пратим неверниците, влачещи се по лице, в Ада.” Т.е., ту ще ходят, ту ще се влачат, защото Аллāху теāля в едно друго знамение казва, че “ходят”. В 24-о знамение на сūra Нур по смисъл се казва: “Езиците, ръцете и краката им ще съобщят това, което са извършили.” Думата “сляп” визира факта, че неверниците ще бъдат лишени от сиянието, което свети пред или от дясната страна на му’мините (повярвалите), а не, че ще бъдат изцяло слепи. Т.е. ще останат в мрака и няма да виждат. Както знаем, неверниците ще гледат към небето, ще виждат как то е разцепено от облаци, как са слезли мелйикетата, как планините се раздвижили и звездите изпадали.

Страховете, които ще се изживеят в Деня на Къямета, са тълкуванието на 15-и āйет от сūra Тур, където по смисъл се казва: “Този Корāн-и керйм магия ли е? Или вие не може да го видите.” Следователно това, което се има предвид под “слепота в Съдния ден”, е

оставане в тъмнина и лишение от възможност за виждане на Аллāху теāля, защото махшерът ще бъде осветен от Неговото сияние. Въпреки това техните очи ще са под завеса и изобщо няма да го виждат.

Аллāху теāля ще постави завеса и на ушите им: няма да чуят келя-муллах (словото на Аллах). Междувременно ще бъдат изчетени 49-о свещено знамение на сūra А'раф и 70-о на сūra Зухруф, където по смисъл се казва: **“Сега за вас няма страх. Няма дори да скърбите. Влезте възраждани – вие и съпругите ви – в Дженнета.”** Повярвалите, за разлика от неверниците, ще чуят това.

На неверниците ще бъде възбранено и да говорят: ще бъдат като неми. Това се разбира от 35-о и 36-о свещено знамение на сūra Мурселаят, където по смисъл се казва: **“Това е време, в което те не могат да говорят, и няма да им бъде позволено да говорят.”**

Хората ще бъдат събрани по начин, зависещ от земните им дела. Някои хора си прекарвали времето в свирене на музикални инструменти и слушане на музика. [Тук са визирани всякакви музикални инструменти. Към това се включват и изпълняването на ибадетите, четенето на Корāн-и керīm и правенето на зикр под съпровода на музикални инструменти. В нито един музикален инструмент не се намира (крие) задоволството на Аллāху теāля.] Хората, които слушали музика и свирели на музикални инструменти, когато станат от своите гробове, ще вземат музикалния инструмент с дясната си ръка и ще го изхвърлят, казвайки: “Проклет да си! Ти ми отне от времето и ми попречи да спомена Аллāху теāля.” Инструментът ще се върне обратно и отговори: “Аз съм твой приятел и не мога да се отделя от теб (не ми е позволено), докато Аллāху теāля отсъди между нас.” По същия начин, онези, които са пиели алкохол, ще бъдат събрани пияни. Жените и момичетата, които са излизали с непокрита глава, ръце и крака, ще бъдат събрани, като от тези им места ще потича кръв и гной. Кларинетистът ще бъде събран, свирейки на кларинет. Всеки човек ще дойде на мястото на махшера, правейки онова, което го е отдалечило от Аллāху теāля.

В сахїх хадїс-и шерїф се казва: **“Винопиецът ще бъде събран (на махшера) с огнен съд за вино, висящ на врата му и с чаша в ръка, а самият той ще вони по-зле от земните трупове и всички вещи ще го кълнат.”**

Хората, които са загубили живота си, бивайки измъчвани, ще бъдат събрани на махшера в състояние на мъчението, на което са били под-

лагани. В сахїх хадїс-и шерїф се посочва: **“Хората, убити по пътя на Аллах и станали шехїди, в Къяметския ден ще дойдат, като от раните им ще тече кръв с цвят на кръв, но мирис на миск (мускус). Ще останат в това състояние, докато се съберат за Аллāху теāля.”**

В това време ангелите ще бъдат подкарани на тълпи. Всеки човек ще отиде на махшера, като под него ще се намират онези, които са го измъчвали приживе. Хората, джиновете, шейтāните (дяволите), хищните животни и птиците ще се съберат на едно място. Тогава земята ще е плоска и бяла като сребро.

Мелāйкетата ще образуват кръг около всички живи същества на земята. Техният брой ще е десетократно повече от намиращите се на земната повърхност.

После Аллāху теāля ще заповяда ангелите от второто небе да обкръжат ангелите от първото небе и другите същества. Техният брой ще е двадесет пъти повече от всичко, намиращо се и слязло на земята.

После ще слязат ангелите от третото небе и ще направят халка около другите. И техният брой ще е тридесет пъти повече от всички други.

После мелāйкетата от четвъртото небе ще направят кръг около всички. И техният брой ще е четиридесет пъти повече от всички други.

После ще слязат мелāйкетата от петото небе и ще направят една халка около другите. И техният брой ще е петдесет пъти повече от всички други.

После ще слязат мелāйкетата от шестото небе и ще устроят халка около другите. И техният брой ще е шестдесет пъти повече от всички други.

Най-накрая ще слязат мелāйкетата от седмото небе и ще направят кръг около другите. И техният брой ще е седемдесет пъти повече от всички други.

По това време хората ще се смесят едни с други. Те, заради голямата навалица, ще се настъпват. Всички ще са потопени в собствената си пот, която ще се определя от техните грехове: на едни ще стига до ушите, на други до гърлото, на трети до гърдите, на четвърти до раменете, а на пети до коленете, като в баня. Ще има хора, които ще се потят толкова, колкото се поти жаден човек при изпиване на вода.

Хората, наречени **Есхāб-и рай**, ще имат минбери. **Есхāб-и ришх** са потящите се. **Есхāб-и ка'бейн** [потящите се до глезените] са онези, които са починали от удавяне. Меляикетата ще им кажат: “Сега за вас няма страх и скръб.”

Някои евлии ми съобщиха, че това са **Еввāбун**. Фудайл бин Ияд (*рахметуллāхи алейх*)⁶ и другите като него са от тях, защото Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Човек, който се е покаял за греховете си е като този, който никога не е извършил грях.”** Този хадīs-и шерйф е мутлак (безусловен). Т.е. не зависи от никакви условия. Тези три категории хора (т.е. ехл-и рай, ехл-и ришх и ехл-и ка'б) ще са хората с бели лица, както е съобщено в 106-и айет на сūra Ал-и Имрāн, където по смисъл се казва: **“В онзи ден лицата на някои са бели, а на други черни.”** Лицата на онези, които не попадат в тези три категории, ще бъдат черни. Как да няма мъки и пот, като слънцето ще се е доближило до главите им? Хората ще мислят, че ако си повдигнат ръцете, ще се залепят за него (толкова ще е ниско). Горещината на слънцето няма да е като сегашната, а седемдесет пъти по-силна. Някои от селеф (ранните учени) са казали: “Ако днес слънцето изгрее така, както ще е в Съдния ден, без съмнение ще изгори земята, ще стопи скалите и изсуши реките.”

В този ден създанията, събрани на бялото място на площада Ара-сāt, ще изгърпят излючителни мъки. Аллāху теāлй ни информира за това бяло място в 47-и айет на сūra Ибрāхйм, където по смисъл се казва: **“Този ден е времето, когато Аз, (Който съм) Вāхид и Каххār, ще променя земята в друг вид и небето в друг. В този ден всичко ще ми Се подчини.”**

В това време онези, които се намират на земята, ще бъдат в различни състояния. На махшера горделивите хора ще бъдат (нищожни, неценни) като частиците. Това ни е информирано в свещен хадīs. Всъщност те дори няма да струват, колкото една частица. Заявено е, че ще бъдат като частиците, защото ще бъдат тъпкани под краката на хората, ще са в окаяно и презряно състояние.

Сред тях ще има група хора, които ще пият сладка, прохладна и чиста вода. Това ще са бащите на онези мюсюлмански деца, които са починали в ранна възраст. Те ще обикалят около своите бащи със съдове, напълнени от реките в Дженнета, и ще им дават да пият.

6 Фудайл бин Ияд (*рахметуллāхи алейх*) починал през 187 [803] г. в Мекка.

Хора от селеф-и сәлихйн (ранните учени) са предали следното: Един човек сънувал, че е настанал Съдният ден и че изгаря от жажда на махшера. Видял малки дечица да раздават вода и им казал:

- Ох, моля ви, подайте и на мен капка вода!
- Ти имаш ли дете измежди нас? – попитало едно от тях.
- Не, нямам!
- Тогава нямаш дял и от дженнетското вино.

Тази история показва, че е по-добре човек да се жени и има деца. В нашата книга “Ихйā-ул-улийӯм” са изброени условията, на които човек трябва да отговоря, за да получи вода от тези деца.

Ще има една друга група хора, близо до чиито глави ще има сянка, която ще ги пази от горещината на махшера. Сянката е зекяът, който са плащали, и милостинята, която давали.

Ще останат в това състояние хиляда години, докато чуят свещенния айет от сӯра Муддесир, където по смисъл се казва: “**Когато се протръби с Рога**” и който ние обяснихме в “Ихйā-ул-улийӯм”. Този свещен айет е от тайните на Корāн-и керй̄м.

От ужаса на протръбяването хората ще настръхнат от страх, очите им няма да знаят къде да гледат. Мюсюлмани и неверници ще бъдат докарани до сборището. Това ще е мъчение, подсилващо изтезанията на Къямета.

Осем меляикета ще нарамат и докарат Арша. Едно от тях с една крачка ще изминава разстояние за двадесет хиляди земни години.

Меляикетата и облаците ще изричат невъобразими за човешкия мозък тесбѝхи (възхвали), докато бъде наместен Аршът. Той ще бъде поставен върху бяло място, специално създадено за него. Главите ще клюмнат надолу от непосилното мъчение на Аллāху теāля. Цялото творение ще търси милост и ще е зачудено. Пейгамберите и учените ще се изплашат. Евлиите и шехйдите (*рахметуллāхи алейхим едж-ма’йн*) ще застенат заради нетърпимото наказание. Светлина, по ярка от слънцето, ще ги погълне. Хората, непосилни да изтърпят горещината на слънцето, ще се смесят едни с други пред вида на тази гледка и ще останат така за още хиляда години. Аллāху теāля няма да им каже нищо.

По това време хората ще отидат при първия пейгамбер Āдем (*алей-*

хисселѣм) и ще му кажат: “О, баща на човечеството! Състоянието ни е твърде лошо!”, а неверниците: “Я, Рабби! Прояви милост към нас. Спаси ни от този ужас и затруднение.”

Хората ще се молят на ʿАдем (*алеихисселѣм*): “О, ʿАдем (*алеихисселѣм*)! Ти си благословен и уважаван пейгамбер. Аллāху теāля те е създал и накарал мелѣйкетата да правят седжде срещу теб. Вдъхнал ти е от Своя дух. Застѣпи се за нас, за да започне Равносметката! Нека бъдем съдени както Аллāху теāля пожелае и всеки да отиде там, където Той пожелае. Аллāху теāля, Притежателят и Властващият над всичко, да стори с творенията си каквото пожелае.”

ʿАдем (*алеихисселѣм*) ще им отговори: “Аз ядох от плода на забраненото дърво и сега ме е срам от Аллāху теāля. Идете при Нұх (*алеихисселѣм*), първия расул.” След това хората ще обсъждат помежду си още хиляда години.

После ще отидат при Нұх (*алеихисселѣм*) и ще му кажат: “Ти си първият расул. Намираме се в нетърпимо положение. Застѣпи се за нас за по-бързо преминаване на Равносметката! Да се спасим от това наказание на махшера.” Нұх (*алеихисселѣм*) ще отговори: “Аз помолих Аллāху теāля и затова всички хора бяха издавени: сега ме е срам от Него. Но вие отидете при Халилюллах Ибрāхїм (*алеихисселѣм*)! Аллāху теāля за него в последния айет на сұра Хадж (по смисъл) казва: **“Назова ви Ибрāхїм (*алеихисселѣм*) мюсюлмани още преди да дойдете на земята.”**

Пак като преди ще обсъждат нещата едни с други в продължение на хиляда години. После ще отидат при Ибрāхїм (*алеихисселѣм*) и ще му кажат: “О, баща на мюсюлманите! Ти си онзи човек, когото Аллāху теāля е сторил халил (приятел). Застѣпи се за нас! Нека Аллāху теāля отсѣди между творенията Си.” Ибрāхїм (*алеихисселѣм*) ще отговори: “Аз се ползвах с алюзия (недиректен изказ) три пъти и се борех по пътя на религията. Сега ме е срам да искам разрешение за застъпничество от Аллāху теāля. Отидете при Мусā (*алеихисселѣм*), защото Аллāху теāля разговаря с него и му оказа душевна близост. Той ще се застъпи за вас.”

След това ще изминат още хиляда години, през които хората ще обсъждат нещата едни с други. Състоянието им ще стане по-лошо, а мястото на махшера ще бъде стеснено премного. После ще отидат при Мусā (*алеихисселѣм*) и ще му рекат: “О, Ибн-и Имрāн! Ти си онзи чо-

век, с когото Аллāху теāлā е говорил. Низпослал ти е Теврāта. Застъпи се за нас, за да започне Равносметката! Чакането се проточи твърде дълго и мястото стана твърде пренаселено. Краката се качиха едни върху други.” Мусā (*алеихисселāм*) ще им каже: “Аз помолих Аллāху теāлā да накаже години наред Фараона и неговите хора с неприятни за тях неща. Поисках да се превърнат в поука за идните поколения. Сега ме е срам да се застъпя, но Аллāху теāлā е милостив, опрощаващ. Отидете при Йсā (*алеихисселāм*), който е най-правдивият измежду расūлите по отношение на якйн (сигурно, достоверно знание), най-добрият в ма’рифета (познаване на Аллāху теāлā) и зухд (откъснатост от земния живот), както и най-мъдрият. Той ще се застъпи за вас.” Хората пак ще обсъждат помежду си хиляда години, въпреки че страданията им ще се увеличат.

После ще дойдат при Йсā (*алеихисселāм*) и ще му кажат: “Ти си душата и словото на Аллāху теāлā. За теб в 45-о знамение на сūra Āл-Имрāн Той каза (по смисъл): **“Много ценен и в земния, и в отвъдния живот.”** Застъпи се за нас пред нашия Господ!” Йсā (*алеихисселāм*) ще им отговори: “Моят народ прие мен и майка ми за богове, освен Аллāху теāлā. Как да се застъпя, при условие, че служиха и на мен? Назоваха ме “Син”, а Аллāху теāлā “Баща”. Но виждали ли сте човек, който да има кесия и да няма препитание, и отворът му да е запечатан, и той да е достигнал до препитанието без да го е отворил? Идете при Мухаммед (*саллаллāху теāлā алейхи ве селлем*), най-високопоставения и последния сред пейгамберите. Той е подготвил своите призив и застъпничество за своята общност, защото неговият народ му е причинил много неприятности. Наранили благословеното му чело, счупили благословения му зъб, обвинили го в лудост, въпреки че бил най-добрия сред тях по отношение на слава и най-високопоставения по отношение на чест. В отговор на непоносимите им гонения и гнет, той отвърнал, цитирайки свещения āйет, в който по смисъл се казва: **“Няма укор сега към вас. Нека Дженāб-и Аллах – Който е Ерхамуррā-химйн** (т.е. Най-милосърдният сред милосърдните) – **да ви прости!”** Това са и думите на Йусуф (*алеихисселāм*), които той е изрекъл на своите братя.” Щом Йсā (*алеихисселāм*) им разкаже за достойнствата на Пейгамбера ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*), всички ще закопнеят – час по скоро – да отидат при Мухаммед (*алеихисселāм*).

Те бързо ще стигнат до минбера на Мухаммед (*алеихисселāм*) и ще кажат: “Ти си Хабйбуллах (Любимият на Аллах)! Любимият е най-по-

лез-ният (добрият) сред посредниците. Застъпи се за нас пред нашия Господ, защото отидохме при Адем (*алеихисселѧм*), който е първият от пейгамберите. Той ни изпрати при Нух (*алеихисселѧм*). Отидохме при него, но той ни изпрати при Ибрѧхѧм (*алеихисселѧм*). Отидохме при Ибрѧхѧм (*алеихисселѧм*), а той ни изпрати при Мусѧ (*алеихисселѧм*). Отидохме при Мусѧ (*алеихисселѧм*) и той ни изпрати при Йсѧ (*алеихисселѧм*), а Йсѧ (*алеихисселѧм*) ни изпрати при теб. Я, Расуляллах! След теб няма къде да отидем повече.”

Расулюллах (*салляллѧху алейхи ве селлем*) ще им каже: **“Ще се застъпя ако Аллѧху теѧля ми позволи и е доволен.”**

После ще отиде при Сирѧдикѧт-и джелѧл, т.е. Завесата на величието, и ще иска от Аллѧху теѧля разрешение за шефѧ’ат (застъпничество). То ще бъде дадено и завесите ще се вдигнат, и той ще влезе в Арш-и а’ля. Ще сведе чело в суждуд и ще остане в това положение хиляда години. Ще прославя Аллѧху теѧля както никой – от началото на сътворението на света – не Го е възхвалявал.

Някои евлии са казали: “Аллѧху теѧля, създавайки световете, е възхвалявал Себе Си по ето този начин.” Аршѧт ще се движи в знак на уважение към Дженѧб-и Хак. Положението на хората ще се утежни твърде много. Трудностите и проблемите ще нарастнат. Имуществата на хората, които така силно са държали в земния живот, ще бъдат надянати на вратовете им. Камили ще се качат на вратовете на онези, които не са давали зекѧта на камилите. Животното така ще реве и тежи, че ще стане голямо като планина. Такъв ще бъде и случаят с хората, които не са плащали зекѧта на добитѧка и овцете. Така ще кръсчат, че звуците им ще наподобяват гърмежа, съпровождащ мълния.

На вратовете на онези, които не са давали зекѧта на селскостопанската продукция, т.е. зекѧта ушр, ще бъдат надянати бали. От какврто вид култура не са давали зекѧт, такава бала ще им бъде надяната на врата. Например, бала от пшеница – за пшеница, и ечемик – за ечемик. Под тяхната тежест хората ще заридаят, казвайки “вѧвейля” и “вѧсебу-рѧ.” [**“Вейл”** е дума изразяваща мъчение. Човек плаче като изрича тези думи, когато е безсилен да изтърпи дадено мъчение. **“Себур”** се ползва при губел.] Хората, които не плащат зекѧта на златото и среброто, или парите [книжните], или на търговските стоки, ще бъдат натоварени с ужасяваща змия, която ще има само два рога на главата си, а опашката ѧ ще е влязла в носа. Ще затвори халка около врата на

носеция и ще тежи като мелничните камъни. Хората ще викат и казват: “Какво е това?”, а меляйкетата ще им отговорят: “Това са вашите имуществва, за които не сте давали зекът.” Ето това трагично състояние е описано в 180-о знамение на сѹра Ал-и Имрāн, където по смисъл се казва: **“В Деня на възкресението ще им бъде надявано на врата онова, за което се скъпяха.”**

На една група ще им тече кръв и гной от срамните места, които ще са станали твърде големи. Тяхната миризма ще тормози околните премного. Това ще са прелубодейците и жените, които са излизали на улицата с непокрити глави, коси, ръце и крака.

Друга група хора ще висят по клоните на дърветата. Това ще са онези, които са осъществявали хомосексуални връзки.

Друга една група ще има изплезени и увиснали до гърдите езици. Толкова грозни ще са, че никой не би искал да ги види. Това са лъжците и клеветниците.

Друга група ще бъдат с подути кореми, като високи планини. Това ще са онези, които са ядяли лихва без зарѹрет (крайна необходимост, липса на друг изход). Греховете на такива хора, вършещи харāми, ще бъдат разкрити по ужасен начин.

Девета глава

Аллāху теāля ще каже: **“О, Мухаммед, вдигни си главата от сежде! Кажи, ще се изслуша! Застъпи се, ще се приеме!”** При това Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще рече: **“О, Господи! Раздели добрите и лошите сред Своите раби. Времето им се проточи твърде дълго. Всеки от тях се изложи с греховете си на сбирището Арасāt.”**

Тогава ще се чуе глас да казва: **“Да, о, Мухаммед!”** (*салляллāху алейхи ве селлем*). Дженāб-и Хак ще заповяда на Дженнета да се премени с всякакви украшения. Раят ще бъде докаран до сбирището Арасāt. Ще има такава прекрасна миризма, че ще се усеща от петстотин годишно разстояние. Това състояние ще освежи сърцата и ободри душите. [Но неверниците, вероотстъпниците, подиграващите се с мюсюлманите, говорещите лошо против Корāн-и керйм, крадящите вратата на младежите с измама и] хората с лоши дела няма да усетят уханието на Дженнета.

Дженнетът ще бъде поставен от дясната страна на Арш-и а'ля. След това Дженāб-и Хак ще заповяда да докарат Джехеннема. Джехеннемът ще се ужаси, ще заридеа и ще каже на мелйикетата, пратени нему: “Нима Аллāху теāля създаде творение, с което ще ме изтезава и измъчва?” Мелйикетата ще му отговорят: “В името на славата, величието и силата на Аллāху теāля, твоят Господ ни изпрати при теб, за да отмъсти Той на престъпниците и ислямските врагове. Ти си създаден за това.” Ще отведат Джехеннема, като го дърпат за четирите страни. Ще го дърпат със седемдесет хиляди въжета, а всяко въже ще има седемдесет хиляди халки, пръстени. Дори да се събере цялото желязо на света, пак няма да е колкото една от тях. На всяка халка ще има седемдесет хиляди мелйикета, наречени зебāнии, които ще извършват изтезания. Ако само на един от тях се заповяда да откъсне планините на земята, той ще ги раздроби на парчета. Тогава Джехеннемът ще реве, тътне, изригва огньове и изпуска силен дим, който ще изпокрие цялото небе и ще го стори тъмно черно на цвят. Когато до мястото на махшера ще остане път, който ще може да се измине за хиляда години, Адът ще се измъкне от ръцете на мелйикетата. Неговите грохот, трясък и температура ще са непоносими. Творението на махшера ще изпадне в голям ужас и ще пита какво става. Когато им се каже, че това е крясъкът на Джехеннема, който е изтърван от ръцете на зебāниите и се е насочил към тях, краката на всички ще се подкосят от страх и ще паднат на колене. Дори пейгамберите и расūлите няма да издържат. Хазрети Ибрāхīm, хазрети Мусā и хазрети Йсā ще се хванат за Арша. Ибрāхīm (*алейхисселām*) ще забрави за своя син Исма'йл (*алейхисселām*), когото е бил поднесъл в курбан. Мусā (*алейхисселām*) ще забрави за своя брат Харўн (*алейхисселām*), а Йсā (*алейхисселām*) – за своята майка хазрети Мерйем. Всички ще кажат: “Я, Рабби! Днес не искам нищо друго, освен своя нефс (себе си).”

В това време само Мухаммед (*алейхисселām*) ще казва: “**Я, Рабби! Спаси общността ми.**”

Там няма да се намери човек, който да може да понесе това. Аллāху теāля съобщава този момент, като в 28-о знамение на сūra Джāсийе по смисъл казва: “**И ще видиш всяка общност, паднала на колене от страх към Дженāб-и Хак. Всеки от тях ще бъде призван към книгата на делата, които извършил в земния живот.**” Когато Адът се освободи по гореизречения начин, всеки ще се чувства така, сякаш

се дави, и от дълбока мъка ще падне по лице. Този факт е съобщен от Аллāху теāля в 12-о знамение на сūra Фуркāн, където по смисъл се казва: **“Когато пламъкът (Адът) види отдалече намиращите се на махшера, хората ще чуят от него дрезгав и грозен, и твърде голям (силен) звук.”**

Аллāху теāля в 8-о знамение на сūra Мулк по смисъл казва: **“Огънят едва не се разделя на две от ярост и сила.”** При това положение Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще излезе и ще спре Джехеннема. Ще му каже: **“Върни се презрян и унизен, докато твоите обитатели, група по група, не дойдат при теб.”** Джехеннемът ще каже: “О, Мухаммед! Дай ми позволение, защото ти си харām за мен.” Ще се чуе зов от Арша: “О, Джехеннем! Послушай думите на Мухаммед (*алейхисселām*) и му се подчини!” После Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще дръпне Джехеннема и ще го помести от лявата страна на Арша. Хората на махшера ще благовестят едни други с тази милостива постъпка на нашия Пейгамбер и това поне малко ще намали техния страх. Ще се прояви 107-о знамение на сūra Енбий, чийто меāл е: **“Изпратихме те (о, Мухаммед) като милост за световете.”**

По това време ще се оформи непозната за нас везна, която ще има две блюда. Едното блюдо ще е от светлина, а другото от зулмет (тъмнина).

След това, когато Аллāху теāля прояви силата Си по начин, пречист от време, пространство и тяло, хората от уважение ще сведат чела до земята в суждуд, но неверниците и муртедите (вероотстъпниците) няма да успеят да сторят това. Техните кръстове ще станат като неподвижно желязо. Ето това е меāлят на 42-о знамение на сūra Нūн: **“Във време, когато от техните очи се вдигне завесата и мъките им нарастнат, ще бъдат приканени да сторят седжде, но няма да могат.”**

Имām Бухārй (*рахметуллāхи алейх*)⁷ в тефсйра (разяснението) на този свещен айет споменава един хадйс-и шерйф, изброявайки предавачите му до Расūлюллах (*салляллāху теāля алейхи ве селлем*), в който се казва: **“Аллāху теāля в Съдния ден ще изкара наяве (открие) сākа.** [Ще се запретнат ръкави, т.е. ще настане много трудно и неприятно състояние. Ще се повели: “Правете седжде!”] **Всички мюсюлмани ще извършат седжде.”** Имам страховете относно тълку-

7 Мухаммед Бухārй (*рахметуллāхи алейх*) починал през 256 [870] г. в Семерканд.

ването на този хадїс-и шерїф. Дори не ми харесват словата на онези, които казват, че това е парабола. Везната е от непознатите за нас неща, характерни за мелекүт. Не прилича на земните, защото добрините и злините не са материя или тяло, а качества. Не е сахїх да претегляме качествата така, както претегляме материалните неща с познати нам везни. Това ще е сахїх само с непозната такава.

Когато хората са в седжде, Аллāху теāля ще им каже нещо, което ще се чува от близо и далеко. Както предава имāм Бухāрї, Дженāб-и Хак [в хадїс-и кудсї] казва: **“Аз, Азїм-уш-шāн (Най-славният), сѓм Дейїāн (Знаещият най-добре равносметката и правата на всички), който дава наказанието за извършено зло. Гнетът на никой угнетител не може да достигне до Мен. Ако достигне, Аз ще стана угнетител.”**

После Аллāху теāля ще отсѓди между животните. Овцата без рога ще вземе правото си от овцата с рога. Ще се изплатят правата между планинските животни и птиците и ще им бѓде заповядано: **“Превърнете се в прѓст!”** Животните веднага ще станат на прѓст. Когато неверниците видят това, всички ще кажат: **“О, да можех и аз да стана на прѓст!”**, както е посочено в 40-о знамение на сүра Небе’.

Тогава глас от страна на Аллāху теāля ще каже: **“Кѓде е Левх-и махфүз?”** Този звук ще се чуе така, че всички ще бѓдат изумени. Аллāху теāля ще каже: **“О, Левх! Кѓде е онова, което написах в теб от Теврāта и Инджїла, и Корāн-и азїм-уш-шāн?”** Левх-и махфүз ще отвърне: **“Я, Рабб-ел’āле-мїн! Попитай Джебрāйл (алеїхисселāм)!”**

Тогава ще бѓде доведен Джебрāйл (алеїхисселāм), който ще затрепери и от удивление ще заколеничи. Дженāб-и Хак ще попита:

- **О, Джебрāйл! Този Левх ми каза, че ти си предал Монте слово и вахий (откровение) на Монте раби, вярно ли е това?**

- Я, Рабби! Вярно е!

- **Как го стори?**

- Я, Рабби! Аз донесох Теврāта на Мүсā (алеїхисселāм), Инджїла на Йсā (алеїхисселāм), Корāн-и керїм на Мухаммед (алеїхисселāм), и предадох рисāлета (пророчеството) на всеки расүл и страниците на всеки пейгамбер, на които бяха изпратени сухуфи (малки книги).

Глас ще каже: **“О, Нүх!”** и ще бѓде доведен Нүх (алеїхисселāм), който ще бѓде разтреперен пред Аллāху теāля. Създателят ще рече:

- **О, Нӯх!** Джебрәйл (*алейхисселәм*) казва, че ти си от пейгамберите.

- Я, Рабби, истина е! – ще каже Нӯх (*алейхисселәм*).

- **Какво стори с твоя народ?**

- О, Господи! Ден и нощ ги зовах към вратата, но това не им помогна и се отдалечиха от мен.

Тогава ще се чуе глас да казва: **“О, народе на Нӯх!”** и те ще бъдат доведени като една група, която ще бъде питана:

- **Ето, вашият брат Нӯх (*алейхисселәм*) казва, че ви е оповестил Моето пророчество** (оповестил е нещата, свързани с пророчеството, което му е дадено).

- О, Господи наш! Той лъже! Не ни е оповестявал нищо – ще отвърнат те. Алләху теәля ще запита:

- **О, Нӯх! Имаш ли свидетел?**

- Я, Рабби! Моите свидетели са Мухаммед (*алейхисселәм*) и неговата общност.

Алләху теәля ще каже:

- **Я, Мухаммед!”** (*алейхисселәм*). **Нух (*алейхисселәм*) те стори да засвидетелстваш, че е съобщил своето пророчеството на народа.**

Пейгамберът ни (*алейхисселәм*) ще засвидетелства и ще изрецитира 25-о свещено знамение на сӯра Хӯд, чийто меәл е: **“Ние изпратихме Нӯх като пейгамбер за хората. Изплаши ги с мъчението на Алләху теәля. Каза им: “Не служете на друг, освен на Алләху теәля.”** Тогава Дженәб-и Хак ще каже: **“Вие заслужихте мъчението, защото то е заслужено от кяфирите (неверниците).”** и всички ще бъдат хвърлени в Джехеннема, без да им се претеглят делата и без да бъдат разпитвани.

След това глас ще извика: **“Къде са адитите?”** Същото събитие ще се повтори и с Хӯд (*алейхисселәм*) и неговия народ адитите (народът на Ад). Пейгамберът ни (*алейхисселәм*) и добродетелните от неговата общност ще засвидетелстват. Пейгамберът ни ще изрецитира 123-о знамение на сӯра Шуарә и въпросният народ ще бъде хвърлен в Джехеннема.

После гласът ще каже: **“О, Сәлих или Самӯд!”** Ще дойдат Сәлих (*алейхисселәм*) и неговият народ. Когато народът на Самӯд (самудяни-

те) отрекат, хазрети Пейгамберът ще бъде призован за свидетелство. Пейгамберът ни (*алейхисселѝм*) ще прочете 141-о знамение на сѝра Шуарѝ, след което и тези хора, също като предишните, ще бъдат хвърлени в Ада.

Както е посочено в Корѝн-и азѝм-уш-шѝн, общностите ще идват при Аллѝху теѝлѝ една след друга. 38-о знамение на сѝра Фуркѝн и 8-о знамение на сѝра Ибрѝхѝм сочат това. Трябва да се отбележи, че всички народи, споменати досега, са били непокорни и нечестиви: народи като бѝрѝх, мѝрѝх, духѝ, есрѝ и други подобни неверници. После гласът ще извика есхѝб-и рес, тубба и народа на Ибрѝхѝм (*алейхисселѝм*). За тях няма да има везна, т.е. претегляне на делата, и няма да се търси сметка от тях. В този ден те ще се срамуват от своя Господ. Преводач ще им предава словото на Аллѝху теѝлѝ. Ако един човек бъде удостоен с погледа и словото на Аллѝху теѝлѝ, за него не ще има мъчение.

После ще бъде повикан Мѝсѝ (*алейхисселѝм*). Той ще дойде, треперейки като листа, подухнати от силен вятър. Дженѝб-и Хак, в обръщение към него, ще каже: **“О, Мѝсѝ! Джебрѝйл засвидетелства за теб, че си оповестил пророчеството и Теврѝта на народа си.”** Мѝсѝ (*алейхисселѝм*) ще каже: “Да! Я, Рабби!” Аллѝху теѝлѝ ще му заповяда: **“Щом е така, качи се на минбера! Прочети онова, което ти бе разкрито.”** Мѝсѝ (*алейхисселѝм*) ще се качи на минбера и ще чете. Всички мълчаливи ще стоят по местата си. Пейгамберът ще прочете Теврѝта, сякаш е бил току-що низпослан. Еврейските учени ще се почувстват, сякаш не са виждали и не са познавали Тората.

После ще бъде призован Дѝвуд (*алейхисселѝм*). И той, треперейки силно като листа, подухнати от яростен вярѝт, ще дойде:

- **О, Дѝвуд! Джибрѝл (*алейхисселѝм*) засвидетелства, че си оповестил Зебѝра (Псалмите) на своя народ.** – ще рече Аллѝху теѝлѝ.

- Да! Я, Рабби!

- **Качи се на минбера и прочети онова, което ти бе разкрито.**

Дѝвуд (*алейхисселѝм*) ще се качи на минбера и с хубав глас ще изчете Зебѝр-у шерѝф. В благословен хадѝс е казано, че Дѝвуд (*алейхисселѝм*) ще е глашатаят на обитателите на Дженнета. [Дѝвуд (*алейхисселѝм*) е притежавал много красив и плѝтен глас.] Имѝмѝт на саркофага на спокойствието ще чуе гласа на Дѝвуд (*алейхисселѝм*), ще влезе сред групата и преправяйки си път през тѝлпата, ще отиде до

Дāvуд (*алейхисселѧм*). Ще го прегърне и каже: “Не ти ли даде наставление Зебурът, че имаше грешно намерение за мен?” Дāvуд (*алейхисселѧм*) ще се засрами много, ще се почувства неудобно и няма да може да отговори. Арасāt ще потъне в мъка. Хората много ще съжалят Дāvуд (*алейхисселѧм*) заради неприятностите, които изтърпява. После имāmът ще прегърне Дāvуд (*алейхисселѧм*) и ще го отведе при Аллāху теāлѧ. Върху тях ще се дръпнат завеси. Имāmът на саркофага ще каже: “Я, Рабби! Смили се над мен в името на Дāvуд (*алейхисселѧм*), който ме прати на война, където бях убит. Поиска да се задоми за жена, която и аз исках, макар че той имаше още деветдесет и девет други.” Аллāху теāлѧ ще запита: “**О, Дāvуд! Истина ли е това?**” Засрамен и изплашен от мъчението на Аллāху теāлѧ, Дāvуд (*алейхисселѧм*) ще сведе глава и ще помоли Аллāху теāлѧ за прошката, която му е обещал. Когато човек се изплаши и засрами, той свежда глава, а когато очаква и умолява, я вдига нагоре. В това време Аллāху теāлѧ ще каже на имāма на саркофага: “**В замяна на това, аз ти дадох (в Дженнета) еди-колко си къшкоче и вилдāни (прислужници). Доволен ли си?**” Имāmът ще отговори: “Доволен съм, я, Рабби!” Аллāху теāлѧ ще каже на Дāvуд (*алейхисселѧм*): “**О, Дāvуд, и ти! Върви си, простих ти.**”

После Аллāху теāлѧ ще каже на Дāvуд (*алейхисселѧм*): “**Върни се обратно на минбера, дочети продължението на Зебūra!**” И той ще изпълни заповедта. Междувременно на израилтяните ще им бъде повелено да се разделят на две групи. Едната част ще е с повярвалите, а другата с неверниците.

После ще се зачуе глас да казва: “**Къде е Йсā (*алейхисселѧм*)?**” Ще бъде доведен и Йсā (*алейхисселѧм*). Аллāху теāлѧ ще се обърне към него, както е посочено в 116-о знамение на сūra Мāиде, където по смисъл се казва: “**О, Йсā! Ти каза ли на хората: “Приемете мен и майка ми за богове, освен Аллах?”**”

Йсā (*алейхисселѧм*) премного ще възхвали и прослави Аллāху теāлѧ, като после ще отговори със 116-о знамение на сūra Мāиде, чийто меāл е: “**О, Господи! Пречист си Ти! Не съм казал това, за което нямам право. Ако бях го казал, Ти наистина щеше да знаеш това. Ти знаеш какво има в нефса ми, но аз не зная какво има в Твоя зāt (същност). Ти си Знаещият неведомите неща.**”

При това Аллāху теāлѧ ще прояви качеството Джемāl и ще каже 119-о знамение на сūra Мāиде, чийто меāл е: “**Това е времето, когато**

за искрените е от полза искреността им” и ще допълни: **“О, Йсā! Ти изрече истината. Върви на минбера си и прочети Инджйла, който Джебръйл (алеихисселѝм) ти разкри.”** Йсā (алеихисселѝм) ще отговори: “Да, я, Рабби!” и ще зачете. Под въздействието на четеното, главите на всички ще се вдигнат нагоре, защото Йсā (алеихисселѝм) е най-мъдрият сред хората по отношение на преданието. В четенето Йсā (алеихисселѝм) ще прояви такава свежест и изтънченост, че християните и монасите ще се чувстват така сякаш не знаят нито едно знамение от Инджйла (Евангелието).

После назāряните (хората на Йсā (алеихисселѝм)) ще бъдат разделени на две части. Еретиците, т.е. християните, ще се присъединят към неверниците, а повярвалите сред тях, които не са се отклонили, ще се присъединят към вярващите.

После ще се чуе глас да казва: **“Къде е Мухаммед (алеихисселѝм)?”** и Пейгамберът ни (алеихисселѝм) ще дойде. Дженāб-и Хак ще му каже: **“Я, Мухаммед! Джибръйл ми каза, че ти е предал Корāн-и керѝм.”** Мухаммед (алеихисселѝм) ще отвърне: “Да, я, Рабби!” Дженāб-и Хак ще каже: **“О, Мухаммед. Качи се на минбера си и чети Корāн-и керѝм!”** Пейгамберът ни (салляллāху алейхи ве селлем) ще изчете целия Корāн-и керѝм по много красив и сладък начин. Ще благовести мюсюлманите, които ще се усмихват и зарадват. Лицата на невярващите в Корāн-и керѝм, наричащите тази благословена книга “пустинен закон” (Аллах да пази), ще бъдат твърде грозни.

Въпросите, които ще бъдат зададени на пейгамберите и които обяснихме досега, са съобщени в 5-о знамение на сūra А’рāф, чийто меāl е: **“Ние непременно ще разпитаме онези народи, при които бе изпратен пейгамбер. Ще разпитаме и пейгамберите.”**

Някои (учени) казват, че това е съобщено в 112-о знамение на сūra Мāиде, чийто меāl е: **“Във времето, когато Аллāху теāля събере големите пейгамбери и рече: “Как бяхте приети от народа си?” Тогава пейгамберите ще кажат: “Я, Рабби! Пречист си Ти! За нас няма никакво знание. Ти си най-добре знаещият неведомото.”** Думите на учените, които твърдят, че първият свещен āйет съобщава този момент, са по-правилни. Това го обяснихме и в книгата **“Ихй-ā-ул-ульйум”**. Пейгамберите имат различни степени, а Йсā (алеихисселѝм) е от най-великите. Той е Рӯхуллах и Келиметуллах. Когато Пейгамберът ни (алеихисселѝм) чете Корāн-и керѝм, неговата общност ще

си помисли, че никога преди не са го чували. Веднъж по тази тема са попитали хазрети Есма'ийе⁸: “Ти си онзи сред нас, който по най-добър начин е наизустил целия Корāн-и керйм. И ти ли ще се почувстваш така?” В отговор казал: “Да, когато хазрети Пейгамберът го чете, ще се чувствам така, сякаш не съм го чувал преди.”

След като се приключи с четенето на небесните книги, глас ще каже: **“О, муджрими (престъпници, виновници), вие сега се отделете!”** След този глас мевкифът, т.е. площадът Арасāt, ще се раздвижи. Всички ще ги обземе голям страх. Ще се смесят едни с други. Мелйикетата ще се смесят с джиновете, а джиновете с хората. После един глас ще рече: **“О, Āдем! Изпрати онези сред децата си, които са заслужили Джехеннема!”** Āдем (*алейхисселѝм*) ще попита: “Я, Рабби! Колко от тях?” Дженāб-и Хак ще отвърне: **“Деветстотин деветдесет и девет от хиляда в Джехеннема, а един в Дженнета.”** Когато бъдат извадени неверниците, мулхидите⁹ и гāфилите¹⁰, отделили се от ехли суннет (*рахметуллāхи алейхим еджма'йн*), вярващите ще останат една шепа, както Аллāху теāлѝ казва. Това е значението на думите на Ебӯ Бекр Съддйк (*радияллāху анх*), който е казал: “Ще остане една шепа от шепите на нашия Господ.”

После ще бъдат доведени Иблйс и неговите шейтāни. И в техни-те везни злините ще натежат над добрините. До когото е достигнала религия, неговите севаби и грехове, без съмнение, ще бъдат претеглени. Когато сатаните видят със сигурност, че греховете им са натежали и че ще бъдат подложени на мъчение, ще кажат: “Āдем ни угнети. Мелйикетата, наречени зебāнии, ни влачеа към Джехеннема, като ни хващаха за косите.”

При това ще се чуе глас от Дженāб-и Хак да казва 17-о знамение на сӯра Му'мин, чийто меāl е: **“Днес няма угнетяване. Аллāху теāлѝ е бърз в равносметката.”** За всеки ще бъде извадена голяма книга, която ще покрива площта между Изтока и Запада. В нея ще са написани всички дела на създанията, големи или малки. Аллāху теāлѝ не угнетява никого. Делата на създанията, които те са вършели всеки

8 Ебӯ Са'йд-и Есма'й е роден през 122 г. в Басра и починал през 216 [831] г. в Мерв. Истинското му име е Абдулмелик (*рахиме хуллāху теāлѝ*).

9 **Мулхид** – Човек, който смята себе си за мюсюлманин, но е направил нещо, което да го изкара от исляма.

10 **Гāфил** – Човек, който забравя за Аллāху теāлѝ и Неговите заповеди и забрани.

ден, ще бъдат представени на Аллāху теāля посредством тази книга. Аллāху теāля ще заповяда на ангелите, които се наричат Кирāмун берара, т.е. на благородните и послушните, посочени в 16-о знамение на сūra Абесе, да напишат делата. Това е ето тази книга. Меāлят на 28-о знамение на сūra Джāсийе, който е **“Ние накарахме да се напишат делата, които извършихте”**, показва това.

После един глашатай ще извика всеки, един по един. Всеки ще бъде съден поотделно. В 24-о знамение на сūra Нур по смисъл се казва: **“В онзи ден езиците и ръцете, и краката им ще свидетелстват за всички техни дела.”**

Според истинно предание, което достигна до нас, един човек ще бъде накаран да стои при Аллāху теāля. Дженāб-и Хак ще му каже:

- **О, рабе лош! Ти беше непокорен.**
- Я, Рабби! Не съм извършил това. – ще каже той.
- **Има доказателства и свидетели против теб.**

После ще доведат хафаза мелāикетата на този човек, който ще каже:

- Те излъгаха за мен.

Това състояние е посочено в 114-о знамение на сūra Нахл, чийто смисъл (според учените по тефсир) е: **“В онзи ден всеки ще бъде докаран. Всеки ще се бори със своя нефс (със себе си).”** После ще запечатат устата на този човек. Това е съобщено в 65-о знамение на сūra Йасин, където се казва: **“В Къяметския (Съдния) ден, Аз, Азъйм-уш-шāн, ще запечатам устите на муджримите. И ще говорят ръцете им, и ще засвидетелстват краката им за всичко онова, което са придобили.”** Крайниците на непокорните ще свидетелстват срещу тях и ще бъде заповядано да бъдат откарани в Джехеннема. Крайниците на муджримите [враговете на религията, вършещите харāми, неотдаващите значение на намāза] ще започнат да викат. Ще казват: **“Това свидетелство не беше по наше желание. Аллāху теāля ни накара да говорим. Той е Карацият всяко нещо да проговори.”** Това е съобщено в 21-о знамение на сūra Фуссилет.

След Равносметката всички ще бъдат пратени на моста Сърāt.

Муджримите, които не успеят да преминат и паднат по моста, ще бъдат предадени в ръцете на зебāниите: ще заплачат и застенат. Хвърляйки ги в Джехеннема, най-страшно ще заридаят онези му’мини и приемащи Аллāху теāля за един, които са били непокорни. Мелāике-

тата ще ги хванат и – когато ги хвърлят – ще кажат: **“Това е Денят на Къямета, който ви бе обещан.”** Това състояние е посочено в 103-о знамение на сѹра Енбия.

Големият стон – Ще има четири момента, когато хората за Дженнема ще плачат и стенат много горчиво. Първият ще е, когато се протръби с Рога, вторият – когато Дженнема се отърве от ръцете на меляикетата и се нахвърли срещу създанията на махшера, третият – когато отидат, за да искат застъпничеството на Адем (*алеихисселям*), и четвъртият – когато бъдат предадени в ръцете на зебаниите.

Когато хората за Дженнема отидат по местата си (там), на площада Арасат ще останат само мюсюлманите, добродетелните, арифите (познаващите Аллаху теаля), съдниците, евлиите (любимите раби на Аллаху теаля), шейхите (мъчениците), праведниците и пейгамберите. Хората, които са имали съмнения във вярата, мунафците (лицемерите), зъндците (ислямските врагове, представящи се за мюсюлмани) и ехл-и бид’ат [мюсюлмани, които не притежават суннитско вероубеждение] ще са пратени в Ада. Аллаху теаля ще им каже (на вярващите):

- **О, хора! Кой е вашият Господ?”**
- Аллах!
- **Вие знаете ли Го?**
- Да, знаем, я, Рабб!

След това от лявата страна на Арша ще се покаже едно меляике, което ще е толкова огромно, че ако седем морета бъдат поставени върху палеца му, ще ги покрие. По заповед на Аллаху теаля, Който желае да изпита намиращите се на Махшера, ангелът ще се обърне към мнозинството с думите: “Ене Раббукум”, т.е. “Аз съм вашият Господ.” Народът на Махшера ще отговори: “Осланяме се на Аллаху теаля от теб.”

После от дясната страна на Арша ще се появи ангел, който ако стъпи върху четиринадесет морета с върха на своя пръст, ще ги заличи. Меляикето ще каже на народа на Махшера: “Ене Раббукум!” И този път ще му отговорят: “Осланяме се на Аллаху теаля от теб.”

След това Аллаху теаля ще се отнесе с тях изключително меко и приятно. Народът на Махшера ще направи седжде. Дженаб-и Хак ще им каже: **“Стигнахте до такова място, че за вас вече няма отчужденост и страх.”**

Аллāху теāля ще стори всички вярващи да преминат по моста Сърāt. Те ще бъдат заведени до Дженнета съгласно степените им. Хората ще преминат на групи. Първо ще бъдат заведени пейгамберите расул, после небиите, съддйците, евлиите, āрифите, добродетелните, шехйдите и накрая всички други мюсюлмани. Мюсюлманите, чиито грехове не са помилвани, ще са паднали по лице или ще бъдат затворени в А'раф. Някои от тях, които са имали слаба вяра, ще преминат Сърāt за сто години, а други за хиляда, но няма да горят в Джехеннема.

Човек, който е виждал своя Господ, т.е. Аллāху теāля, никога няма да бъде хвърлен в Джехеннема. (Степените на мюсюлманите и добродетелните са описани в нашата книга **“Истидрāдж”**.) Техните лица ще са усмихнати и много от тях ще преминат през Сърāt като светкавици. Други ще преминават гладни и жадни, дробовете им ще се разкъсат, а дъхът ще заприлича на дим. Те ще изпият от басейна Кевсер, чийто чаши са колкото звездите на небето и чиято вода идва от едноименната река. Басейнът е с размери от Йерусалим до Йемен, и от Аден до сияйната Медйна. Този факт е потвърден със следните слова на нашия Пейгамбер (*саллялāху алейхи ве селлем*): **“Моят минбер е върху моя басейн.”** т.е. “Моят минбер е върху един от двата края на басейна.” Хората, които са останали далече от езерото, ще бъдат държани на Сърāt в зависимост от греховете.

Има много хора, които не изпълняват подобаващ абдест, а много други, които изпълняват намāз, самохвалят пред останалите хора, без някой да ги е питал нищо. Такива хора не кланят със снизходителност и съсредоточеност. Ако подобни хора ги ухапе мравка, те оставят намāза и се обръщат към нея. За разлика от тях, онези, които познават величието на Аллāху теāля, не биха се противили дори да отрежат техните ръце и крака, защото техните ибāдети са само заради Него. Един човек, който стои пред Аллāху теāля, ще изпитва толкова вдълбоченост и страх, колкото познава и размишлява върху Неговите величие и великолепие. Това състояние може да бъде описано с търпението на онзи човек, който в присъствието на султана е ужилен от скорпион, но в знак на уважение към него изобщо не помръдва. Ето, това е уважението, което се оказва към едно създание. (Човек трябва да съзерцава: А какво трябва да бъде уважението към Създателя!) Ето, рабът дотолкова е безсилен да определи кое му е от полза и кое от вреда.

Какво би трябвало да е състоянието на онзи човек, който стои пред

Аллāху теāлā, Всемогщия и Величествения, при условие че онзи, който познава Неговите величие, власт, великолепие, сила и всепобедност – които са над всичко друго –, трябва, без съмнение, да окаже по-голяма отдаденост и съсредоточеност.

Разказана е история за един мюсюлманин, който е изпълнявал своите ибадети и е направил тевбе (разкаяние за греховете си), но не е успял да намери човека, когото е угнетил в земния живот, за да му иска прошка. В Съдния ден той ще отиде пред Аллāху теāлā. За него ще бъдат разкрити човешките права (които е нарушил и) за които не е искал прошка. Ощетеният ще дойде и ще го хване. Аллāху теāлā ще му каже: **“О, ошетени човече! Погледни нагоре!”** Той ще погледне нагоре и ще види огромен къошк, чиито красота и размер ще го изумят. Ще попита:

- Я, Рабби! Какво е това?

- **Продава се. Ще го закупиш ли от Мен?**

- Я, Рабби! Нямам какво да платя в негова замяна.

- **Къошкът е твой ако спасиш своя брат (мюсюлманин), като му простиш за несправедливостта!**

- Я, Рабби! Аз – в името на заповедта Ти – се отказвам от правото, което той ми дължи.

Ето така ще се огнесе Аллāху теāлā с онези угнетители, които се разкаяли за извършеното. В 25-о знамение на сūra Исрā по смисъл се казва: **“Аз, Азъйм-уш-шāн, прощавам на разкайващите се.”** Разкайващ се е онзи, който се отдалечава от греха или гнета и никога повече не го върши. Дāвуд (*алеихисселāм*) е назован Еввāб (защото винаги и по всяко време се е насочвал към Аллāху теāлā.) [Дāвуд (*алеихисселāм*) никога не е извършил грях, но при него се е забелязало състоянието, наречено **хилāф-и евлā**. (Това са онези неща, които носят севāб при извършване, но не носят грях при пропускане. Неизпълняването на мустехаба не е мекрūх, а хилāф-и евлā.)] Такъв е бил случаят и с всички други пейгамбери, а не само с Дāвуд (*алеихисселāм*).

Десета глава

Площадът Арасāt се нарича още **мевкиф** или **място на махше-ра**. Ислямските учени са казали различни неща относно начина, по който ще бъдат призвани тамошните създания. Това е обяснено както

в тефсирите, така и в сахйх хадйсите. Убийците ще са първите, за които Аллāху теāля ще отсъди. От друга страна, първите, които Аллāху теāля ще възнагради, ще бъдат слепите, които са имали правилно вероубеждение. Да! Един глашатай ще каже: “Къде са онези, които бяха лишени от зрение в земния живот?” На тях ще им се каже: “Вие заслужавате повече от другите да видите Аллāху теāля.” После Дженāб-и Хак ще се отнесе към тях с хая (свят) и ще им каже: **“Отидете към дясната страна!”**

За тях ще се подготви знаме и връчи на Шу’айб (*aleyхисселя̄м*). Той ще стане техен имām. Заедно с тях ще има и безброй ангели на сиянието. Никой не знае техния брой, освен Аллāху теāля. Те ще се присъединят към тях и ще преминат Сърāt като мълния. Всеки от тях, по отношение на търпение и добродушие, ще е като Абдуллах ибни Аббās (*радияллāху анхумā*)¹¹ и вярващите от общността, които приличат на него.

След това ще се каже: “Къде са онези, които са търпели трудности?” Тогава ще бъдат докарани хора, боледували от проказа и други заразни болести. Аллāху теāля ще ги поздрави със селям. И на тях ще бъде заповядано да отидат отдясно. Зелен флаг ще се подготви за тях и ще се даде в ръката на Еййуб (*aleyхисселя̄м*). Той ще стане имāmът на Есхāб-и йемйн. Търпението и благият характер са качествата на изпадналия в затруднение. Такива са Укайл ибни Ебй Тāлиб (*радияллāху анх*) и онези от общността, които са като него.

После глас ще каже: “Къде са вярващите и целомъдрените младежи, които не се подведоха от лъжите и клеветите, изречени и разпространявани от ислямските врагове, и се държаха здраво за и’тикāда (вярата) на ехли суннет, и опазиха тези правилна вяра и целомъдрие на степената на съвършенство?” Ще бъдат доведени и те. Аллāху теāля ще даде селям и ще им каже: “Здравейте!”, и ще им направи каквито комплименти пожелае. И на тях ще им се заповяда: **“Отидете към дясната страна.”** Знаме ще се подготви и за тях и ще бъде дадено в ръката на Йūsуф (*aleyхисселя̄м*). Той ще стане техен имām. Качествата на тези младежи са отбягването на харāmите и чуждите жени. Такива са Рāшид бин Сюлеймāн (*рахимехуллāху теāля*) и онези от уммета, които са като него.

След това друг глас ще каже: “Къде са онези, които се обичаха заради Аллāху теāля, и онези, които обичаха мюсюлманите и не обичаха неверниците и вероотстъпниците.” По този начин те ще бъдат

11 Абдуллах ибни Аббās (*радияллāху анхумā*) починал през 68 [687] г. в Таиф.

докарани пред Аллāху теāля, Който също ще им каже: “Здравейте!” Ще им направи комплиментите, които пожелае. Ще им заповяда да отидат от дясната страна. Качествата на онези, които мразят враговете на Аллāху теāля, са търпението и добродушието, и затова никога не се сърдят и причиняват зло на вярващите поради земни причини. Такива са хазрети Али (*радияллāху анх*) и приличащите на него от общността.

След това друг глас ще извика: “Къде са онези, които от страх към Аллāху теāля отбягваха вършенето на харāми и плачеха?” Ще доведат и тях. Техните сълзи ще се претеглят с кръвта на шехїдите и мастилото на учените и сълзите ще натежат повече. И на тях ще се заповяда да отидат отлясно. За тях ще се подготви знаме, украсено с всички цветове. Защото те са отбягвали харāмите, въпреки че са живели сред хора, вършещи различни харāми и опитващи се да ги подмамят с думи като “Аллах е милостив, ще прости.” Плакали са от страх към Аллāху теāля, странейки от различни харāми. Например, едни от тях са плачели от страх от Аллāху теāля, други от опасения от привързаност към земното, а трети от разкаяние. Тяхното знаме ще бъде дадено на Нўх (*алеїхисселāм*). Учените ще пожелаат да застанат пред тях и ще кажат: “Ние ги научихме да плачат в името на Аллах.” Ще се чуе глас да казва: “О, Нўх! Спри!” Нўх (*алеїхисселāм*) веднага ще спре, заедно с хората до него.

Мастилото на суннитските учени ще се претегли с кръвта на мъчениците. Мастилото ще натежи и на учените ще бъде заповядано да отидат отлясно. За шехїдите ще се отреди шафранено знаме, което ще бъде връчено на Яхия (*алеїхисселāм*) и ще ги води. Учените, искайки да вървят пред тях, ще кажат: “Шехїдите воюваха, след като придобиха знание от нас. Ние повече заслужаваме да вървим пред тях.” Аллāху теāля, показвайки Своята доброта, ще каже: **“При мен учените са като пейгамберите.”** Аллāху теāля ще се обърне към учените и ще каже: **“Застъпете се за когото искате.”** Така учените ще се застъпят за своите близки роднини, за съседите си, за братята си и за онези от техните ученици, които са ги последвали.

За всеки учен ще вика по едно мелāйке, което ще казва на хората: “Аллāху теāля нареди на еди-кой си учен да се застъпи. Той ще се застъпи за онзи, който му е направил услуга или му е предложил залък хляб, или му е дал малко вода за пиене, или му е разпространил книгите.” Хората, които са вършели добро на този учен и раздавали книгите

му, ще станат на крака. Така и той ще се застъпи за тях.

В хадїс-и шерїф се посочва, че първо ще се застъпят пейгамберите расул, после небї” (*алеїхмуссалевātu веттеслімāt*) и накрая учените. За последните ще се подготви бяло знаме, което ще се даде на Ибрāхїм (*алеїхисселїм*). Той е над всички пейгамбери расул по отношение на разкриване на скрити знания за Аллāху теāлїя и ето защо знамето ще бъде връчено нему.

Друг глас ще каже: “Къде са бедните хора, които работеха всеки ден и се потяха, и бяха доволни от това, което печелеха?” И бедните ще бъдат доведени при Аллāху теāлїя. Той ще ги възнагради и ще каже: **“Здравейте, о, хора, за които светът беше тъмница.”** И на тях ще им бъде повелено да бъдат с Есхāб-и йемїн (обитателите на Дженнета). За тях ще се подготви жълто знаме, което ще се връчи на Йсā (*алеїхисселїм*) и той ще бъде техен имām.

После един глашатай ще каже: “Къде са богатите, които бяха благодарни и харчеха богатство и пари за укрепване на религията и защитаване на мюсюлманите от угнетители?” После и те ще бъдат отведени и Дженāб-и Хак ще ги разпитва 500 години за това какво са правели с даденото им богатство. За тях ще се подготви разноцветно знаме, което ще бъде дадено на Сюлеймāн (*алеїхисселїм*). Той ще бъде техен имām и на тях също ще им бъде заповядано да се присъединят към Есхāб-и йемїн.

В хадїс-и шерїф се посочва, че от четири неща ще се поиска да засвидетелстват за други четири. Глас ще попита хората, които са потискали мюсюлманите с богатство и власт:

- Кой имот ви стори заети, че не правехте ибāдети на Аллāху теāлїя?

- Аллāху теāлїя ни даде собственост и позиции. Те ни възпряха да изпълним нашия дълг към Аллāху теāлїя – ще отвърнат те.

- Кой е по-голям по отношение на имот, вие или Сюлеймāн (*алеїхисселїм*)?

- Сюлеймāн (*алеїхисселїм*) е по-голям.

- Него имотът не го възпря от ибāдети, а вас ли възпря?

После ще се каже:

- Къде са ехл-и белїя (хората, сполетени от тревоги и мъки)? – и

ще бъдат питани: Кое ви попречи да правите ибāдет на Аллāху теāля?

- Аллāху теāля ни подложи на непрестанни тревоги и скърби и затова останахме лишени от подобаващ зикр (споменаване на Аллāху теāля) и ибāдет.

- Вие ли бяхте сполетени от повече неприятности или Еййюб (*aleyхисселāм*)?

- Това, което сполетя Еййүб (*aleyхисселāм*) беше повече.”

- Неговите тревоги не го възпряха от споменаване на Аллāху теāля, разпространяване на Неговата религия сред рабите и изпълняване на задълженията към Него, а вас ли възпряха?”

После ще се каже:

- Къде са младежите, робите и наложниците? – Те също ще бъдат доведени при Аллāху теāля и попитани: “Кое ви възпрепятства от правене на ибāдети?”

- Аллāху теāля ни даде красота. Подмамахме се от нея и потънахме в младежки удоволствия. Мислехме, че винаги ще сме млади. Не научихме религията на Аллāху теāля. Не можахме да изпълним задълженията към Него” – а робите и наложниците ще кажат: “Ние бяхме роби и наложници и служехме на нашите господари. Поклонихме се на големците в земния живот. Останахме невежи по отношение на религия, излъгахме се. Я, Рабби, останахме лишени от изплащане на своя дълг към Теб.”

- Вие ли бяхте по-красиви или Йўсуф (*aleyхисселāм*)?

- Йўсуф (*aleyхисселāм*)!

- Защо тогава нищо не попречи на Йўсуф (*aleyхисселāм*) от изпълняване на задълженията към Аллāху теāля?

После глас ще рече:

- Къде са мързеливите бедняци, които не работеха? – и ще бъдат отведени те. Ще ги попитат: “Кое ви пречеше да изпълнявате рабските задълженията към Аллāху теāля?”

- Не работехме и не се научихме на професия [Прекарахме време по кафенетата, киносалоните и гледахме мачове.], заради което Аллāху теāля ни стори бедни. Бедността и мързелът са причините, които ни възпрепятстваха от изпълняване на рабските задължения.

- Вие ли бяхте по-бедни или Йсā (aleyхисселѝм)?
- Йсā (aleyхисселѝм).
- Щом него бедността не го възпря от вършене на рабските задължения и разпространяване на религиозните знания, защо възпря вас?”

Ако човек е засегнат от тези четири неща, нека мисли за техния Собственик! Пейгамберът ни (*салляллāху теāлѝ алейхи ве селлем*) е правел следната ду’ā: **“Я, Рабби! Осланям се на Теб от фитнето (изпитанието) на богатството и бедността.”**

Вземете поука от Йсā (aleyхисселѝм), който не е притежавал нищо. Обличал е една вълнена дреха в протежение на двадесет години. По време на пътуване е имал само една чаша, черен килим и гребен. Един ден е видял човек да пие вода с ръката си, при което Йсā (aleyхисселѝм) е изхвърлил своята чаша. Друг ден е видял човек, който сресвал брадата си с ръце. Захвърлил гребена и казал: “Моите крака са моето животно; пещерите са моят дом; тревата е моята храна, а речната вода – моето питие.” [В ислямската религия нещата са другояче. Да се работи и печели от халял е вид ибāдет. Трябва да се работи много, да се печели много и да се харчи там, където ислямът е повелил.

В хадїс-и шерїф от **“Рāmўз-ул-ехādїс”** се казва: **“Бедността е щастие (благо) за моя Есхāб, а богатството е щастие за моята общност в āхир замāн (времето преди края на света).”** Сега сме в āхир замāн. Живеем във време, когато се увеличава броят на хората, които вършат грехове, предизвикват фитнета (анархия, раздор) и добавят бид’ати (нововъведения) към ибāдетите. Днес е голям ибāдет да се учат заповедите на религията, бид’атите (с цел да се опазим от тях) и онова, което изкарва от исляма, да се прилага наученото и да се богатее, печелейки от халял. Голямо щастие е с тези спечелени средства да се помага на бедните и на мюсюлманите, които разпространяват знанията на ехли суннет. Благии вести да бъдат за онези, които са постигнали това щастие!]

В някои сухуфи (малки книги), низпослани от Аллāху теāлѝ, е било написано: **“О, сине на Āдем! Болестта и греховете са от състоянията на живота. Кеффāретът (изкуплението) за непреднамерено убийство – в сравнение с това на (зло)умишлено – е по-малък. Към такъв човек не се прилага ксās, но постъпката е много лоша: пазете се и от нея!”**

Ако в сърцето на грешника има вяра, той – след като изтърпи своето наказание – ще постигне шефә’ат (застъпничество). Алләху теәлйә ще бъде мил с него и ще го изведе от Джахеннема, след като е останал там хиляди години. В Ада кожата на хората ще бъде изгаряна и създавана отново. Хасен Басрй (рахметулләхи алейх) е казал: “Де да бях един от тези хора (които ще излязат от Джахеннема, макар да са влезли в него).” Няма съмнение, че Хасен-и Басрй (рахметулләхи алейх) е бил от онези, които много добре са познавали ахиретските състояния.

В Съдния ден ще бъде доведен един мюсюлманин. Той няма да има нито една добрина, която да натежи на везната. Алләху теәлйә, в името на неговия ймән и в знак на милост, ще каже: **“Отиди сред другите хора и потърси такъв, който да ти даде добрина и севәб. Нека влезеш в Дженнета с неговия подарък!”** Този човек ще отиде и ще търси някой, който да му помогне, за да постигне желанието си, но не ще намери човек, на когото да изкаже мъката си. Всеки, когото попита, ще дава един и същи отговор: “Опасявам се, че и моите добрини няма да натежат на везната: аз имам по-голяма нужда от теб.” Това много ще го натъжи. Ето тогава при него ще дойде един човек и ще каже:

- Какво искаш?

- Имам нужда от един севәб. Исках го от може би хиляда души, но всеки изказа оправдание и не ми даде.

- Отидох при Алләху теәлйә, но на моята страница не намерих никакъв севәб, освен един, който не стига за спасението ми. Подарявам ти го!

Човекът, който търси севәб, ще си тръгне облекчен и ощастливен. Алләху теәлйә, макар да знае състоянието му, ще запита: “Как се върна?” Човекът ще разкаже за приключението си. Тогава Алләху теәлйә ще извика раба, който е дарил своя другар със севәб, и ще му рече: **“Щедростта Ми към му’мините е повече от твоята. Хвани за ръката своя брат по религия и отидете заедно в Рая.”**

Ако и двете блюда на везната останат на едно ниво, Алләху теәлйә ще каже: **“Този не е нито от обитателите на Дженнета, нито от обитателите на Джахеннема.”** След това един ангел ще дойде и ще сложи един лист върху блюдото за греховете. На този лист ще пише само “Уф!” Тогава блюдото за греховете ще натежи, защото думата “уф” е знак за неподчинение към родителите. Ще заповядат този човек да

бъде хвърлен в Джебхеннема, след което той ще започне да се оглежда наляво и надясно. Ще иска да бъде извикан от Аллāху теāлā. Аллāху теāлā ще го повика и каже:

- **О, непокорни рабе! Защо искаш да те извикам?**

- Я, Рабб! Разбрах, че ще отида в Джебхеннема поради неподчинението си към родителите. Прибави тяхното мъчение към моето, защото бях непокорен към тях, и ги освободи оттам!

- **В земното беше непокорен спрямо своите майка и баща, но в отвъдното прояви благоволение към тях. Хвани ги за ръцете и ги заведи в Дженнета.**

Хората, които няма да бъдат пратени в Дженнета, ще бъдат хванати от мелāйкетата, защото те много добре познават законите в отвъдния живот. На една група хора, които няма да имат дял от отвъдното, ще бъде казано, че те са дървата на отвъдния живот (т.е. горивото на Ада). Създадени са, за да напълнят Джебхеннема. Аллāху теāлā в 24-о знамение на сūra Сāффāт – в обръщение към тях – казва по смисъл: **“Спре-те ги, те ще бъдат питани.”**

Те ще бъдат затворени, докато им се каже: **“Какво ви стана, че не си помагате един друг?”** (сūra Сāффāт:25) Така те ще се предадат, ще признаят греховете си и всички ще бъдат хвърлени в Ада. Ето така ще бъдат докарани онези от общността на Мухаммед (*алеїхисселām*), които са вършели големи грехове. Всички те – старци, младежи, жени и мъже – ще бъдат събрани на едно място. **Мāлик**, мелāйкетото пазител на Джебхеннема, ще ги погледне и каже: “Вие сте от групата на грешниците, но виждам, че нито ръцете ви са вързани, нито лицата почернели. По-красиви от вас не са идвали в Джебхеннема.” Те ще отговорят: “О, Мāлик! Ние сме от общността на Мухаммед (*алеїхисселām*), но нашите грехове ни довякоха в Ада. Остави ни малко да поплачем за тях.” Мāлик ще отговори: “Плачете, но сега няма да ви е от полза!”

Много хора на средна възраст ще плачат така: “Увеличиха се страданията ми!”

Старец, слагайки ръце върху бялата си брада, ще плаче: “Ах, младините преминаха: болките и скърбите нарастнаха! Унизих се, изложих се!”

Много младежи ще заплачат с думите: “Ах, изпуснахме младини-те, не успяхме да ги оценим.”

Много жени ще се хванат за косите и ще заплачат: “Горко ми! Унизих се!”

Тогава Аллāху теāля ще каже: **“О, Мāлик! Тези ги сложи в първия Джехеннем.”** Когато Джехеннемът ги поглъща в себе си, те ще завикат: **“Ля илāхе илляллāх.”** и той ще избяга от тях на петстотин годишно разстояние. [В частта “Ел-хазер вел-ибāха” на **“Ибни Āбидйн”**¹² се посочва, че в Арабия е било обичай да се изказват големи числа, за да се покаже, че дадено нещо е много като количество.] Ще се чуе глас да казва: **“О, Джехеннем! Поеми ги в себе си! О, Мāлик! Сложи ги в първия Джехеннем!”** В това време ще се чуе гръм, наподобяващ гръмотевичен тътен. Когато Джехеннемът поиска да изгори техните сърца, Мāлик ще го възпре така: **“О, Джехеннем! Не изгаряй онова сърце, в което има Корāн-и керйм и място за вяра! Не изгаряй челата, правещи седжде на Аллāху теāля, Който е Рахмāн (Милостив).”** Ето така ще бъдат те хвърлени в Джехеннема. Ще се види, че стонът на един е по-силен от този на обитателите на Джехеннема. Той ще бъде изведен от Ада, въпреки че само кожата му ще е изгоряла. Аллāху теāля ще го пита:

- Какво ти стана, че викаш най-силно от всички обитатели на Джехеннема?

- Я, Рабби! Вече ме разпита, но аз не съм загубил надежда от Твоята милост. Знам, че ме чуваш и затова виках така силно.

- Ако един човек загуби надежда от милостта на Аллāху теāля, той е от заблудените. – Това е меāлят на 56-о знамение на сūra Хиджр. После Аллāху теāля ще допълни: **“Върви си, простих ти!”**

Друг човек също ще бъде изведен от Джехеннема. Аллāху теāля ще го попита:

- О, рабе Мой! Излезе от Джехеннема, но с кое дело ще влезеш в Дженнета?

- Я, Рабби! Аз съм безпомощен. Не искам нищо друго, освен малко неща. – На него ще му бъде показано дърво от Рая и Аллāху теāля ще го запита:

- Ако ти дам това дърво, друго ще искаш ли?

- Я, Рабби! Казвам го в името на Твоите сила и величие, че нищо

12 Мухаммед Ибни Āбидйн починал през 1252 [1836] г. в Шам.

друго няма да поискам!

- Нека бъде подарък от Мен!

След като човекът изяде плод от това дърво и постои на сянката му, ще зърне друго още по-красиво и ще го загледа за продължително време. Аллāху теāля ще запита:

- Какво ти е? И него ли заобича (И него ли искаш)?

- Я, Рабби! Да!

- Няма ли да искаш друго ако ти дам това?

- Няма да искам, я, Рабби! – После той ще изяде от плода на това дърво и ще постои на сянката му, при което ще му бъде показано още по-красиво дърво, което също ще загледа. Дженāб-и Хак ще го пита:

- Ще искаш ли друго ако ти дам това?

- Казвам го в името на Твоята сила, че друго няма да искам, я, Рабби!

Ето тогава Аллāху теāля ще прояви доволство към този му’мин и ще го помилва, след което ще го въведе в Дженнета.

В āхирета ще се случат чудни неща. Едно от тях е следното: един човек ще бъде заведен при Аллāху теāля, Който ще го съди. Добрите и лошите му дела ще бъдат претеглени. В същото време обаче той ще остане с впечатление, че Аллāху теāля – в онзи момент – не се занимава с нищо друго, освен с неговата равносметка. Но истината е другояче. В онзи момент Аллāху теāля ще отсъжда за милиони или за толкова много, колкото само Той знае. Всички тези хора ще мислят, че Аллāху теāля в този момент е зает само с неговата равносметка.

Там хората няма да виждат и чуват едни други. Всеки ще е под завесите на Дженāб-и Хак. Субхāналлах (Пречист е Аллāху теāля)! Каква сила и мощ! Това е времето, което е посочено в 28-о знамение на сūra Люкман, чийто меāл е: **“Вашето сътворяване на земята и после в āхирета е за време, колкото поемане на дъх.”** Този израз на Дженāб-и Хак съдържа тайни, които се отнасят до Неговата безвременност и безпространственост, защото владението и делата на Аллāху теāля са без граници. Фе-субхāналлах: нито едно от делата Му не пречи да върши други неща.

Ето в такъв момент човек ще дойде при своя син и ще му каже:

- О, синко! Обличах те с дрехи, когато не беше в състояние да

го сториш. Давах ти храна и вода, когато – без съмнение – нямаше сила за тях. Защиствах те, защото не беше в състояние да се опазиш от нещата, които ти вредят и искаш онова, което ти е от полза. Искат от мен какви ли не плодове, а аз ги купувах и носех. Научих те на религия и вяра. Пратих те при ходжи, които да те учат на Корън-и керъм. Но сега виждаш и ти колко е тежко в Съдния ден. Знаеш и за многобройността на греховете ми. Поеми малка част от тях, за да намалее! Дай ми един севаб, за да натежат моите.

Синът ще избяга от него и ще му каже:

- Аз имам по-голяма нужда от него.

Такъв разговор ще се води между майки и синове, мъже и жени, и братя. Аллăху теяля̀ ни съобщава за това състояние в 24-о знамение на сұра Абесе, където по смисъл се казва: **“В онзи ден човек ще бяга от своя брат, а майката – от своето дете.”**

В хадис-и шериф се казва: **“В Къяметския ден хората ще бъдат подкарани голи.”** Когато майка ни Аише Съддйка (*радияллăху анхă*) е чула за това, попитала: “Те няма ли да гледат едни други?” Пейгамберът ни (*салляллăху теяля̀ алейхи ве селлем*) е изрецитирал 37-о знамение на сұра Абесе, чийто смисъл е: **“В Съдния ден състоянието на всеки ще го отдалечи от това на другия.”** Той (*салляллăху алейхи ве селлем*) е посочил, че ужасът и затрудненията на Съдния ден ще възпрепятстват хората да гледат едни други.

В това време хората ще се съберат на едно място и над тях ще дойде черен облак, от който ще завалят **сухұф-и мунешшера**, т.е. книгите, на които са записани делата им. Страниците на му’мините ще са написана сякаш върху розови листа, а на неверниците – върху кедрови.

Страниците, летейки, ще слязат и ще дойдат от дясната или лявата страна на всеки един човек. Това няма да е по тяхно желание. Дженăб-и Хак в 13-о знамение на сұра Исрă по смисъл казва: **“Ние, Азъйм-ушшăн, ще пратим книга за човека, която ще е разтворена.”**

Според някои учени басейнът Кевсер ще бъде докаран след като се премине по Сърăт. Тези слова са грешни, защото онзи, който е преминал през Сърăт, няма да се върне при Басейна.

В Дженнета ще бъдат въведени седемдесет хиляди раби [т.е. твърде много] без да бъдат подложени на тежка равностетка. Делата им няма да бъдат претеглени на Везната. Те няма да получат страници

[на които да бъдат написани делата им]. Върху страниците, които ще бъдат дадени на тях [и различни от гореизложените], ще пише: “**Ля иляхе илляллях, Мухаммедун Расуллюлах. Това е удостоверение, с което еди-кой си да влезе в Дженнета и спаси от Дженнема.**” Когато греховете на един раб бъдат опростени, едно меляйке ще го закара до площата Арасат и каже: “Това е еди-кой си, синът на еди-кой си. Алляху теяля опрости неговия грях и той никога повече няма да стане шакй (грешник). Той стана са’йд (праведен) с щастие.” За този човек няма да има нищо по-любимо от това.

В Съдния ден пейгамберите (*алеихимуссалевату веттеслимат*) ще бъдат на минбери в зависимост от степените. Улемā-и амилйн, т.е. учените (*рахметулляхи алейхим еджма’ин*), които имат сунитско убеждение и практикуват придобитите знания, ще са на тронове от нур (сияние). Хората, които са станали шехйди, опитвайки се да защитят и разпространят религията, и праведните раби, т.е. следващите законите на исляма, и хāфъзите (наизустилите Корāн-и керйм), четящи Книгата с уважение и без теганнй (т.е. спазвайки правилата на теджвйда¹³), и муеззините, четящи езана съобразно суннета (исляма), ще бъдат на места, чиято пръст е от миск (мускус). Тъй като те са следвали законите на исляма, ще бъдат притежатели на тронове и подир всички пейгамбери – от Адем (*алеихисселям*) до Фахр-и алем [Мухаммед Мустафā] (*саллялляху теяля алейхи ве селлем*) – ще получат разрешение за застъпничество.

В хадис-и шериф се казва: “**В Съдния ден Корāн-и керйм ще дойде във вид на човек с красиви лице и нрав. От него ще бъде поискано да се застъпи и той ще го направи. Ще осъди онези хора, които са го чели мелодично** [сякаш пеят и онези, които са го изпълнили с музикални инструменти и на места за забавление с цел удоволствие или печелене на пари.] **От такива хора ще иска своето право, а онези, от които е доволен, ще отведе в Дженнета.**”

Земните неща [т.е. всички неща и хора, които стават причина за изпускане на ибадетите и вършене на грехове] ще се преобразят като стара, побеляла и грозна жена. На хората ще им се каже:

- Познавате ли я?
- Осланяме се на Алляху теяля от нея! – ще отвърнат те.

13 **Теджвйд** – Наука, която учи правилното четене на Корāн-и керйм.

- В земното вие се карахте едни с друг и не се обичахте, само за да я спечелите.

По същия начин, дори петъкът ще бъде показан във вид на приятен човек. Мюсюлманите ще го загледат внимателно. Той ще сложи онези хора, които са отдавали значение на този ден, да седнат върху пясъци от миск и камфор. Върху му'мините, кланяли петъчен намъз, ще има нур (светлина). Всички ще гледат към него с възхищение. Благодарение на уважението, което са отдавали на този ден, те ще бъдат сложени в Дженнета.

О, братко! Проумей милостта на Аллāху теāля и щедростта на петъчния ден, и на Корāн-и керйм, и на исляма, за да разбереш колко ценни са хората на Корāн-и керйм. И колко ценен е ислямът, който се състои от намъз, орудж (говеене), зекят, търпение и красив нрав.

Не бива да се обръща внимание на онзи човек, който прави предполагаеми тълкувания, като се базира на агонията и страданията на хора в предсмъртен одър. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е правел следната ду'ā: **“О, Господи, Господа на труповеите, които ще изгният, и Създателя на душите, които ще изчезнат!”** Тази ду'ā показва, че всяко тяло, което Аллāху теāля пожелае, ще изгние, а душите ще престанат да съществуват, когато Къяметът настане. Аллāху теāля е Създателят и Господът на всичко това. Всичко, което казахме, едно по едно се нуждае от определени знания и пояснения. В други наши книги сме разгледали и тях.

Имām Газāлй (*рахметуллāху алейхи*) ни информира, че тук е изредил съвсем накратко състоянията в отвъдния живот, казвайки: “Направихме това, за да сторим хората да поемат по пътя на Ехли суннет! Не придавай значение на бид'атите (нововъденията) [безмезхебниците (хората, които не следват един от четирите мезхеба) и реформаторите в религията.] Дръж се здраво за значенията, които учените на Ехли суннет са извлекли и разбрали от Корāн-и керйм и хадйс-и шерифите! Не се подмавай от бид'атите, измислени от другите и шейтāните сред хората! Пази се от тях! Благовести вярващите, които здраво се държат за пътя на Ехли суннет!

Искаме от Аллāху теāля да ни отреди успех и защита от греховете с Неговите сигурност, щедрост и доброта. Āмйн ве хасбуналлах ве ни'мел-векйл ве салляллāху аля Мухаммедин ве āлихи ве сахбихи еджма'йн.

ПОСЛЕСЛОВ НА КНИГАТА “СЪДНИЯТ ДЕН И ОТВЪДНИЯТ ЖИВОТ”

За постигане на щастие в земния и отвъдния живот е необходимо най-напред да се научи **ехли суннитското вероубеждение** и да се коригира вярата. След това трябва да се научат и изпълняват знанията по фикх (ислямско право). После трябва да се опознаят и заобичат любимите раби на Хак теӓля и да се опознаят враговете на ислямската религия, и да се внимава, за да не се попадне в техните капани. За всеки мюсюлманин е фарз-и айн¹⁴ да научи ехли суннитското вероубеждение, фарзовете и харӓмите, колкото му е необходимо. Ненаучаването е голям грях. Задължителните знания са написани правилно и ясно в книгите **“ТӓМ ИЛМИХӓЛ СЕ’ӓДЕТ-И ЕБЕДИЙЙЕ”** (ПЪЛЕН ИЛМИХӓЛ “ВЕЧНОТО ЩАСТИЕ”) и **“Ислям ахлякъ”** (Ислямската нравственост). (Тези турски книги са преведени на други езици и се разпространяват по целия свят посредством истанбулското книгоиздателство “Хакйкат Китӓбеви”). Всеки мюсюлманин трябва да си набави един илмихӓл, информацията в която е събрана от книгите на ехли суннитските учени, и да стори да го четат неговите деца, приятели и познати. Не бива да се четат книги, вестници и списания, които не носят полза нито за земния, нито за отвъдния живот, а дори вредят и подклаждат разединение. Трябва да се четат и научат необходимите и полезни книги. Най-ценните сред необходимите книги са тези на имӓм Газӓли и **“Мектӓбат”** на имӓм Раббӓни¹⁵ (*куддисе сиррухумӓ*). Биографиите на тези двама велики учени са написани в **“Се’ӓдет-и ебедиййе”** и други наши книги (т.е. книгите на издателство “Хакйкат Китӓбеви”). В хадӓс-и шерӓф е посочено: **“Там, където се спомене евлия** (любим раб на Аллӓху теӓля), **слиза милост.”** Този хадӓс-и шерӓф показва, че хората, които споменават евлиите с любов, ще получат фейз¹⁶ и берекет и ду’ите им ще бъдат приети. Всеки ще се възползва от фейза и нӓра на тези големци, колкото е обичта му към тях. Техните погледи са цяр, стоенето в тяхното присъствие е лек за болните и мъртви сърца. Хората, които ги виждат, се сещат за Аллӓху теӓля.

14 **Фарз-и айн** – Фарз, който лично трябва да се изпълни от всеки мукеллеф (полово зрял и разумен) мюсюлманин.

15 Имӓм Ахмед Раббӓни е починал през 1034 [1624] г. в Серхенд (Индия).

16 **Фейз** – Сияние, духовно знание.

Живеем във време, когато намирането на подобни хора е невъзможно, но онзи човек, който чете техните книги и ги приема за велики и избрани, за което ги обича, ще получи феиз от техните души и ще се възползва от тях. Пейгамберите (*алеихимусселям*) са средства и здрави възжета, които доближават рабите до Аллāху теāля. В хадīs-и шериф се казва: **“Учените, които добре познават ахкям-и исля̀мийе** (законите на исляма) **и практикуват знанията си, са наследници на пейгамберите.”** Заради това и евлиите (*алеихимурраhme*) са средства и възжета, които стават причина за постигане на доволството и милостта на Аллāху теāля. В Корāн-и керим по смисъл се казва: **“Търсете средство за приближаване към Аллāху теāля!”** Едни от най-големите средства са пейгамберите (*салева̀тулла̀хи алейхим еджма`ин*) и техните наследници, т.е. учените (*рахметулла̀хи алейхим еджма`ин*). Худжет-ул ислям имāм Мухаммед Газāли и имāм Ахмед Раббāни муджедид-и ве муневвир-и елф-и сāни Фāрӯкй Серхендй (*рахметулла̀хи алейхимā*) са от тези наследници. Много е лесно да се постигне щастие посредством тези двама велики личности, станали наследници на Пейгамбера ни (*саллялла̀ху теāля алейхи ве селем*), които получават нӯр и ма`рифети от благословеното му сърце и ги предават на чисти сърца. Много е лесно да се опознаят и заобичат тези двама учени, четейки техните книги и биографии. Тези, които обичат евлиите, са били благовестени, че ще бъдат опростени.

РАВНОСМЕТКА ЗА НЕФСА

Големият ислямски учен имāм Мухаммед Газāли (*рахметулла̀хи алейх*) се родил в град Тус през 450 г. по Хиджра и починал в същия град през 505 [1111] г. Имāмът е написал стотици книги, като последната е била **“Кимийā-и се`адег”**. В шеста глава от четвъртата част на тази книга се казва:

В 47-о знамение на сӯра Енбия по смисъл се казва: **“В Съдния ден ще поставя везната. В онзи ден никой няма да бъде угнетен. Ще разкрием всяко добро и зло, дори да е колкото частица, и ще го поставим на везната. Достатъчен съм аз за съдник.”** Аллāху теāля съобщава това и всеки трябва да си направи равносметката още тук. Пейгамберът ни (*алеихисселям*) е казал: **“Разумен е онзи човек, който разделя деня на четири части, като в първата част мисли за това, което е направил и ще направи. През втората се моли на Ал-**

лāху теāля. През третата работи в една професия или се занимава с търговия и печели халял пари. През четвъртата си почива и се забавлява с неща, които са мубах, не върши харām и не ходи на места, където се върши.” Омер-ул-Фārӯк (*радияллāху анх*), вторият халиф [починал през 23-а година в Медйне-и муневвера и погребан до Мухаммед (*алеїхисселām*)], е казал: “Правете си равносметката, преди да са ви я направили.” Аллāху теāля казва: **“Не задоволявайте своята страст [желанията на нефса] по начини, които са харām, и проявете твърдост в този джихād!”** Ето защо великите имена в религията са осъзнали, че този свят е като пазар и са в търговия с нефса. Печалбата от тази търговия е Дженнетът, а загубата Дженнемът. С други думи, печалбата е вечното щастие, а загубата е вечната гибел. В тази търговия те са приели нефса за свой съдружник. Както се знае, първото нещо, което се прави с партньора, е споразумението. След това се следи дали спазва обещанието или не. Сетне се прави равносметка и, ако е изменил, се осъжда.

Тези големци (любими раби на Аллāху теāля) правят с нефса това, което се прави със съдружника: установяват партньорство; следват неговите действия; правят равносметка; дават наказание; борят се с него и го порицават:

(1) Първото нещо е установяването на партньорство. Търговският партньор може да е съдружник в печеленето на пари, но ако измени, става враг. Нещата, спечелени в земното, са временни. Разумният човек не би отдал значение на тях. Някои от тях са казали: “Преходното добро е по-неценно от безкрайното зло.” Всеки дъх е скъпоценност. От тези скъпоценности може да се изгради съкровище и ето защо човек трябва да си прави сметката. Разумният човек, след всеки сутрешен намāз, без да мисли за нищо друго, трябва да каже на своя нефса, който е негов съдружник: “Единственият ми капитал е животът. Нищо друго си нямам. Той е толкова ценен, че нито един дъх с нищо не може да се върне обратно. Техният брой е ограничен и постоянно намалява. Търговията приключва, когато животът свърши. Нека здраво се захванем за търговията, че времето ни е малко. Отвъдният живот е дълъг, но там няма търговия и печалба. Толкова ценни са дните на този свят, че когато дойде моментът на смъртта, човек ще поиска позволение за още един ден, но няма да му се даде. Днес притежаваме това благо. О, нефс мой, внимавай много да не изтървеш от ръце големия капитал,

защото сетне плачът и стонът няма да са от полза! Представи си тази ситуация: Времето на смъртта е дошло и ти се молиш, и плачеш за още един ден. Дават ти този ден и сега живееш в него! Каква по-голяма загуба може да има от тази ако с него не спечелиш безкрайното щастие? Опази от харāма своите език, очи и другите органи от седемте, като че ли ще умреш утре!”

“Казват, че Джахеннемът има седем врати, които представляват седемте ти органа. Ще бъдеш наказан ако не ги опазиш от харāма и не вършиш поклонения!” Въпреки че нефсът е непокорен и не желае да изпълнява заповедите, той слуша наставленията и се влияе от рийзетите. [Рийзет е да не се дава на нефса онова, което желае.] Ето така се прави равносметка с него. Расулүллах (*саллялләху алейхи ве селлем*) е казал: **“Разумен е онзи, който си прави равносметката преди да умре и върши неща, които ще са му от полза след смъртта.”**

Друг път е казал: **“Първо мисли за всичко, което ще извършиш и го прави само ако е дело, от което Алләху теāля е доволен и дава позволение (за неговото вършене)! А ако не е, не го прави!”**

(2) Втората стъпка е правенето на мурāкабе. Това означава да се упражнява контрол върху нефса. Ако го оставиш на произвола, той ще се върне обратно към своите страсти и мързел. Не трябва да забравяме, че Алләху теāля знае всички наши дела и мисли. Хората виждат само външността на другия, но Алләху теāля вижда и вътрешността. Ако човек проумее тази истина, неговите дела и мисли ще придобият благоприличие. Онзи, който не вярва в това, е кяфир (неверник). Ако вярва, но не изпълнява, ще е проявил голяма дързост. Алләху теāля казва: **“О, човече! Не знаеш ли, че Аз те виждам всеки един момент?”** Един абисинец е дошъл при Расулүллах (*саллялләху алейхи ве селлем*) и казал:

- Извърших много грехове. Ще се приеме ли моето тевбе (разкаяние)?

- Да, ще бъде!

- Той виждаше ли ме, когато ги върших?

- Да!

Етиопецът е поел дълбоко дъх и паднал умрял. Ето това се нарича вяра и свян. Пейгамберът ни (*саллялләху алейхи ве селлем*) е казал: **“Служете на Алләху теāля, сякаш Го виждате! Дори да не Го виж-**

дате, Той ви вижда.” Нима онзи, който вярва, че Той вижда, ще може да извърши нещо, което Той не харесва? Един от великите ни духовни водачи е обичал един от своите ученици повече от другите, което пък ги натъжавало. Един ден големецът е дал по една птичка на всеки и рекъл: “Убийте птицата (отрязвайки главата ѝ) там, където никой не ви вижда, и ми я донесете обратно.” Всички убили дадените птици на пусти места и ги донесли обратно. Изключение правел въпросният ученик, който я донесъл жива. Учителят попитал: “Защо не ме послуша и я донесе жива?” Ученикът отговорил: “Не намерих място, където никой да не ме вижда. Той вижда всичко.” Тогава останалите са разбрали, че той е на степената мушъхеде.

Когато Зулейха (Зелйха), жената на финансовия министър на Египет, поканила Йъсуф (*алеихисселям*) при себе си, най-напред е покрила лицето на един кумир, който е приемала за свят. Йъсуф (*алеихисселям*) попитал:

- Защо покри идола?
- Срамувам се от него.
- Ти се срамуваш от парче скала, а няма ли аз да се срамувам от моя Господ, който е създал земята и седемте небеса?

Един човек е попитал Джунейд Багдәдй (*куддисе сиррух*) (207-298 [910], Багдад):

- Не мога да отвикна от това да гледам чуждите жени и момичета по улиците. Какво да направя, за да се спася от този грях?
- Мисли за това, че Аллāху теāля те вижда по-добре, отколкото ти виждаш тази жена!

Пейгамберът ни (*саллаллāху алейхи ве селлем*) е казал: “Аллāху теāля подготви Дженнет на име Адн за онези хора, които, когато са на път да извършат грях, мислят за Неговото величие, срамуват се от Него и избягват греховете.”

[Харām е за жените да излизат навън с непокрити коси, ръце и крака. Жените, които имат вяра, трябва да мислят, че Аллāху теāля вижда, и да не излизат голи пред чужди мъже.] Абдуллах ибни Дйнар (*радияллāху анх*) казва: “Отивахме към Мекке-и мукерреме (Мекка) заедно с Омер (*радияллāху анх*). Едно време видяхме овчар, който преваляше една планина със своето стадо. Халйфът (*радияллāху анх*) му рече:

- Продай ми една от тези овце?

- Аз съм роб: те не са мои!

- Откъде ще знае твоят собственик? Ще кажеш, че е отвлякъл вълк!

- Няма да знае той, но Аллāху теāля ще знае!

Омер (*радияллāху анх*) се разплака и намери собственика на този роб, откупи го и го освободи, а после му каза:

- Както тази дума те освободи на този свят, така ще те освободи и на другия.

(3) Третата стъпка е правенето на равносметка, след като вече се извършат делата. Всеки ден, когато се легне, трябва да се осъди нефса за делата, които са извършени през деня, и капиталът да се отдели от печалбата и загубата. Капиталът са фарзовете. Печалбата са суннетите и нāфилетата, а загубата са греховете. Както човек си урежда сметките със своя съдружник, за да не бъде подмамен, така трябва да е нащрек и срещу своя нефс, защото той прибягва до много измами и лъжи. Представя своите желания за добри и полезни. Той трябва да се съди дори за мубахите (т.е. за нещата, които са избираеми: човек решава дали да ги прави или не. Крайният резултат – т.е. дали ще доносят сеvāб или грях – зависи от възнамерението). Трябва да му се каже: “Защо направи това?” Ако е направил нещо вредно, трябва да плати за него.

Ибниссамед е бил от големците. Той е направил равносметката на своя 60 годишен живот. Това е правело 21 500 дни. Казал си: “Ах! Ако всеки ден съм извършил минимум по един грях, това прави 21 500 гряха. Как ще се избавя от толкова много грехове? А имаше дни, когато извърших стотици.” Мислейки за това, той е застенал силно и се сгромолясал на земята. Околните го погледнали и видели, че е предал душа.

Хората не си правят равносметката. Ако човек сложи по една песъчинка в своята стая всеки път, когато извърши грях, ще види, че тя ще се напълни за няколко години. Ако ангелите писари искаха по една стотинка, за да запишат всеки грях, трябваше да им дадем целия си имот. Наред с това обаче, ако вземем броеница в ръка и повторим по няколко пъти “Субхāналлах” – с нехание и безброй мисли –, ще кажем: “Повторих сто пъти!” Не броим обаче празните приказки, които изговаряме всеки ден. Ако ги бяхме преброили, щяхме да установим, че са повече от хиляди всеки ден. Такива сме си ние ала очакваме блюдото за сеvāбите да натежи повече. Що за логика е това? Ето защо Омер (*радияллāху*

анх) е казал: “Претеглете вашите дела, преди да са ви ги претеглили.” Всяка нощ Омер (*радияллāху анх*) е удрял краката с камшик и казал: “Защо днес направи това?” Ибни Селям (*радияллāху анх*) е носел на гърба си дърва. Когато го питали: “Ти носач ли си?”, отговарял: “Изпитвам нефса си, за да видя как ще реагира?” Енес (*радияллāху анх*) [починал през 91 г.] е казал: “Видях Омер (*радияллāху анх*) да си говори: “Торко ти, о, нефс мой, че те наричат емйр-ул-му’минйн. Или се бой от Аллāху теāля, или се готви за Неговото мъчение.”

(4) Четвъртата стъпка е наказването на нефса. Ако не му се прави равностметка, ако не се видят неговите недостатъци и не се накаже, ще намери смелост и ще се разглези: контролът над него ще е невъзможен. Ако е ял нещо съмнително, трябва да се накаже с глад. Ако е изгледал чужди жени, трябва да му се забрани да гледа добрите сред мубахите. Всеки орган трябва да се накаже по същия начин. Джунейд Багдāдй (починал през 298 [910] г. в Багдад) е казал: “Една нощ Ибнил Кезйтй (*рахиме-хуллаху теāля*) е станал джунуб. Когато е настанало време за гусюл, неговият нефс е проявил мързел и казал: “Студено е, ще се разболееш, изтърпи малко! Утре ще отидеш в хамам (баня).” След това той се е заклел да се къпе с дрехи. Изпълнил е своята заръка и казал: “Ето това е наказанието за нефс, който проявява разпуснатост по отношение заповедите на Аллāху теāля.”

Един мъж е погледнал чуждо момиче, след което се разкалял и за наказание се е заклел никога повече да не пие хладка вода, и е спазил своята клетва до края на живота. Веднъж Ебу Талха (*радияллāху теāля анх*) е кланял намāз в своето лозе, когато до него е кацнала красива птица. Наблюдавайки птицата, е объркал рекята. Като наказание за своя нефс, той е подарил цялото лозе на бедните хора. [Ебу Талха Зейд бин Сехл-и Енсāрй е участвал във всички войни. Починал през 34-а година, когато бил на 74 години.] Мāлик бин Абдуллах-ил Хес’амй (*рахиме-хуллаху теāля*) разказва: “Веднъж Рабāхул Кайсй (*рахиме-хуллаху теāля*) дойде у нас и попита за баща ми. Когато каза, че спи, отвърна: “Може ли да се спи след икиндия (следобеден намāз)?” и си тръгна. Последвах го и чух да си говори: “О, празнодумецо! Какво те интересува съня на другите хора, че им се месиш? Кълна се, че в продължение на една година няма да сложа главата си на възглавница.” Веднъж Темйм-и Дāрй (*радияллāху теāля анх*) е заспал и пропуснал вечерния намāз. За да накаже своя нефс, се е заклел да не спи една

година. [Темй̄м-и Дър̄й̄ е бил от Есх̄аб-и кир̄ам.] Меджма' (*рахиме-хулл̄аху теӓл̄я*) бил от евлиите. Един ден погледнал към един прозорец и видял момиче. След това се заклел повече никога да не гледа нагоре.

(5) Петата стъпка е правенето на муджӓхеде. Някои големци са правели многобройни ибӓдети, за да накажат нефса, когато върши нередности. Абдуллах ибни Омер (*радиялл̄аху анхумӓ*) е прекарвал по една безсънна нощ всеки път, когато пропуснел джемаата на един намӓз, т.е. груповото кланяне. Омер (*радиялл̄аху анх*) дал като милостиня нещо, което струвало двеста хиляди динара, защото пропуснал един намӓз с джемаат. Един ден Абдуллах ибни Омер извършил вечерния намӓз малко по-късно, така че времето се стъмнило и се показали две звезди. Заради това забавяне освободил два роба. Има доста други хора, които сторили същото. Най-доброто лекарство за човек, който не може да накара своя нефс да извършва ибӓдетите с обич, е да отиде в присъствието на праведен мюсюлманин. Гледайки как благословеният човек върши своите ибӓдети с удоволствие, и той ще свикне със същото. Един човек е казал: "Всеки път, когато усещах мързел в нефса при изпълняване на ибӓдетите, отивах и разговарях с Мухаммед бин Вӓсй̄ (*рахиме-хулл̄аху теӓл̄я*)¹⁷. Виждах, че след присъствие в негова компания, нефсът върши ибӓдетите на драго сърце в продължение на една седмица." Онези, които не могат да намерят приближени раби (евлии) на Алл̄аху теӓл̄я, трябва да прочетат биографиите на онези, които са живели преди тях. Ахмед бин Зерй̄н (*рахиме-хулл̄аху теӓл̄я*) не се оглеждал наоколо. Когато го запитали за причината, отговорил: "Алл̄аху теӓл̄я създаде очите, за да съзерцаваме хармонията в света, тънкостите във всичко наоколо и Неговите сила и величие. Грешно е да ги гледаме ако няма да извлечем поука и полза." Ебуддердӓ (*радиялл̄аху теӓл̄я анх*) е казал: "Бих искал да живея за три неща: за да кланям намӓз в дългите нощи; за да говея през дългите дни и за да стоя в присъствието на праведни хора." [Ебуддердӓ (*радиялл̄аху теӓл̄я анх*) бил от Есх̄аб-и кир̄ам и племето Хазрадж. Той бил първият валия на Шам. Починал през 33-а година.] Алкама бин Кайс (*рахиме-хулл̄аху теӓл̄я*) е водел голяма борба със своя нефс. Попитали го:

- Защо си толкова суров към нефса?
- Защото го обичам много и се опитвам да го спася от Джехеннема.
- Не е повелено да се търпят толкова неприятности.

17 Мухаммед бин Вӓсй̄ починал през 112 [721] г.

- Правя това, за да не съжалявам, че не съм го сторил!

[Алкама бил от великите имена на Таби'йн и възпитаник на Ибни Мес'уд (*радияллāху теāля анх*). Починал през 61-а година по Хиджра.]

(6) Шестата стъпка е порицаването на нефса.

Нефсът е създаден такъв, че бяга от добрите неща и тича към лошите; иска постоянно да мързелува и задоволява своите страсти. Аллāху теāля ни е повелил да го отвикнем от този навик и приведем от грешния към правия път. За да успеем в това, трябва някой път да го погалим, друг път да го принуждаваме в изпълнението на трудни неща и понякога с думи, а друг път с дела, да го контролираме. Той по природа е такъв, че се насочва към онези неща, които иска, и в своето усърдие да ги спечели понася всички затруднения. Най-голямата пречка за щастие са неговите гафлет (забравя за Аллāху теāля, небрежност, невнимание) и невежество. Ако се събуди от гафлета и му бъде показано къде е щастието, той ще приеме. Ето защо Аллāху теāля в сūra Зāрийят по смисъл казва: **“Наставлявай ги! Наставлението със сигурност е от полза за мюсюлманите!”** Твоят нефс не е по-различен от другите. Наставлението ще му подейства и затова започни със своя и му се карай! Не бъди в това небрежен никога! Кажи му: “О, нефс мой! Твърдиш, че си разумен и се ядосваш на онези, които те наричат глупав. Но кой би могъл да е по-глупав от теб, при условие, че прекарваш своя живот с празни неща, смехове и игри. Твоето състояние е като онова на онзи убиец, който знае, че полицаите го търсят, и ако го намерят, ще го обесят, но продължава със забавлението. Че може ли да има по-голям глупак от този? О, нефс мой! Часът на смъртта приближава и Дженнетът или Джехеннемът те чакат. Откъде знаеш, че моментът няма да настъпи днес? Ако не дойде днес, то някой ден несъмнено ще дойде. Това, което без съмнение ще те сполети, го приеми, че те е сполетяло, защото смъртта не е дала определено време за никого и не е казала, че ще дойде нощем или денем, рано или късно, лете или зиме. При всеки идва изневиделица и тогава, когато изобщо не се очаква. Ето, ако не си се подготвил за нея, то може ли да има по-глушава постъпка от тази? Горко ти, о, нефс мой!

Потънал си в грехове. Ако смяташ, че Аллāху теāля не те вижда, то знай, че си неверник! Ако вярваш, че те вижда, то си твърде дързък и безсрамен, за да не отдаваш значение на това! Горко ти, о, нефс мой!

Ако твоят прислужник не ти се подчини, ще му се ядосаш! А как

може да си сигурен, че Аллāху теāля няма да се разгневи на теб! Ако омаловажаваш Неговото наказание, подръж своя пръст върху пламък или постой за един час под жаркото слънце, или прекарай дълго време в топлината на хамама (банята), за да осъзнаеш своите жалкост и немощие! Ако мислиш, че Той няма да те накаже за земните дела, ще си отрекъл и изкарал за лъжци Корāн-и керйм и пейгамберите (*алеи-химуссалевāту веттеслймāt*), чиито брой надхвърля 124 000. Аллāху теāля в 122-о знамение на сӯра Нисā по смисъл казва: **“Онзи, който върши грях, ще изтърпи своето наказание.”** Който върши зло, вижда зло. Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Ако, вършейки грях, казваш: “Той е щедър и милосърден, ще ми прости”, то защо е сторил стотици хиляди хора да търпят проблеми, глад и болести и не дава реколта на онези, които не сеят своите ниви? Прибягваш до всякакви трикове, за да постигнеш своите страсти, но тогава не казваш: “Аллāху теāля е милостив и щедър, праща ми всичко без трудности.”? Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Може би ще кажеш, че си повярвал, но не си в състояние да търпиш трудности. Ако е така, значи не си запознат с факта, че хората, неиздържачи на много трудности, трябва да предотвратят трудността с минимални усилия, и че изтърпяването на земни трудности за избягване на мъчението в Ада е фарз (задължително). Ако днес не можеш да изтърпиш малко трудности на този свят, то как ще издържиш на мъките в Ада, униженията, низостта и на това да бъдеш отхвърлен в āхирета? Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Изтърпяваш много трудности и унижения за пари и се отказваш от всичките свои страсти с една единствена дума на лекар юдеин за спасение от някоя болест, но не знаеш, че мъчението в Ада е по-болезнено от болестта и бедността, и не знаеш, че отвъдният живот е много по-дълъг от земния. Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Казваш, че ще се покаеш по-късно и ще извършиш добри дела, но смъртта може да изпревари и да останеш само със съжалението. Грещиш като мислиш, че правенето на тевбе утре е по-лесно от това днес, защото то, отлагайки, става все по-трудно и когато смъртта наближи, твоето състояние ще заприлича на това на онзи, който е тръгнал да храни своето гладно животно малко преди да е започнало изкачването на хълма: нещо, което е безсмислено. Твоето състояние е като това на онзи ученик, който не е учил своите уроци с неправилното пред-

положение, че ще ги научи в деня на изпита, и не знае, че за учене на знание е необходимо дълго време. По същия начин, пречишването на мръсния нефс изисква продължителна борба с него. Ако целият живот се пропилее напразно, как ще се направи това за един миг? Защо не оценяваш младните преди да е дошла старостта, на здравето – преди болестта, на спокойствието – преди проблемите, и на живота – преди смъртта? Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Защо всичко нужно за зимата го приготвяш от лятото, без да губиш време, а не разчиташ на милостта и добротата на Аллāху теāля? Въпреки това студът в земхерйра (студената част) на Джехеннема не е по-слаб от зимния, а горещината на пламъка му не е по-слаба от тази на знойното юлско слънце. Никога не си небрежен в подготовката на тези (земни) неща, но винаги проявяваш нехайство по въпросите за отвъдния живот. Каква е причината? Дали защото не вярваш в отвъдния живот и в Къяметския ден, и криеш това неверие в своето сърце дори от себе си? Но знай, че това ще ти докара вечна гибел и ето защо горко ти, о, нефс мой!

Човек, който не се ангажира с опазване на нўра (сиянието) на ма'рифета (познанието на Аллāху теāля) и очаква, че добротата и милостта на Аллāху теāля ще го спасят от болката в отвъдния свят, причинена от огъня на страстта, е подобен на онзи, който се надява, че добротата на Аллāху теāля ще го опази от студа на зимата, без да си е облякъл дебелия дрехи. Този човек не знае, че Аллāху теāля е създал зимата, за да има много ползи в това, като наред с това, оказвайки добро и милост, е създал и нещата, от които се правят дрехи, и е дал на хората разум и мисъл, за да могат да ги изработят. С други думи, Неговото добро е в Неговата помощ по отношение лесната направа на дрехи, а не в защита срещу студа без дрехи. Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Не си мисли, че ще бъдеш подложен на мъчение, защото твоите грехове гневят Аллāху теāля и не казвай: “С какво са Му вредни моите грехове, че се гневи?” Не е както си мислиш ти! Мъчението, което ще те гори в Ада, се поражда в теб самия от твоите страсти. Помисли: болестта се поражда от консумираните отровни и вредни неща, а не от гнева на лекаря, поради това, че не изпълняваш думите му. Горко ти, о, нефс мой!

О, нефс мой! Разбрах, че си свикнал с благата и насладите на света

и си пристрастен към тях! Ако не вярваш в Дженнета и Джехеннема, поне смъртта не отричай! Всички тези блага и сладости ще ти ги отнемат и ще гориш в огъня на мъката по раздялата с тях! Колкото искаш ги заобичай и колкото искаш се дръж здраво за тях, но знай, че огънят на раздялата ще е толкова, колкото е обичта ти към тях. Ето защо горко ти!

Защо се държиш толкова здраво за земното? Дори ако ти дадат целия свят и всички хора ти сторят седжде, не след дълго и ти и те ще станете на пръст! Имената ви ще бъдат заличени от спомените. Има ли някой, който да се сеща за миналите владетели? Наред с това, на теб ти е дадено малко от земното и то постоянно се разваля и променя, а в замяна на него ти жертваш безкрайните блага на Дженнета. Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Как ли би се смял на онзи, който дава вечно бижу в замяна на счупена саксия? Ето, земята е като тази саксия. Знай, че саксията се счупи, знай, че вечното бижу се изплъзна от ръцете ти, и знай, че за теб остана само съжаление и изтезание!

С тези бележки и думи всеки трябва да се кара на своя нефс и да започне с наставленията от себе си! Нека Аллāху теāля дари със спасение онези, които вървят по правия път! Амйн.